

De Wmo in perspectief

Beleidsplan Wmo 2008 – 2011 voor de gemeente
Koggenland

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Het beleidsplan	3
1.2	Visie en ambitie	3
1.3	Leeswijzer	4
2	De Basis	5
2.1	Uitgangspunten	5
2.2	Wetsartikelen	5
2.3	Regionalisering subsidies	6
2.4	Financiering	6
2.5	Monitoren	6
2.6	Verantwoording	7
3	De aanpak	8
3.1	Het bevorderen van de sociale samenhang en leefbaarheid	8
3.2	Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen en ouders	13
3.3	Informatie, advies en cliëntondersteuning	19
3.4	Het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers	21
3.5	Bevorderen deelname maatschappelijk verkeer en zelfstandig functioneren	26
3.6	Voorzieningen om zo lang mogelijk zelfstandig te kunnen functioneren	29
3.7	Aanbod maatschappelijke opvang	31
3.8	Bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ)	32
3.9	Bevorderen van verslavingsbeleid	34
4	Financieel kader en planning	35
4.1	Financieel kader	35
4.2	Overzicht beleidvoornemens, kosten en planning	35
	Bijlagen	
	Wetsartikelen	
	Overzicht en inhoud prestatievelden	
	Overzicht van overlegvormen	
	Verklarende woordenlijst	

Inleiding

Het beleid op het gebied van welzijn en sociale zaken is de laatste tijd volop in beweging. Steeds meer verantwoordelijkheden verschuiven naar de gemeente. De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is hier een goed voorbeeld van. De gemeente heeft hierbij een regierol, net als op het gebied van gezondheids- en jeugdbeleid.

We vinden het noodzakelijk om inhoud en budgetten op elkaar af te stemmen. Er gebeurt nog veel versnipperd en de aansturing van organisaties als de Omring, GGD, Rima, Bureau Jeugdzorg, Brijder, et cetera. is niet altijd helder. Een samenhangend beleidskader ontbreekt.

1.1 Het beleidsplan

In de Wet maatschappelijke ondersteuning neemt het beleidsplan een centrale plaats in. De gemeenteraad dient telkens voor een periode van ten hoogste vier jaren een plan op te stellen. Het plan beperkt zich niet tot de vraag welke voorzieningen verleend zullen worden: het dient een document te zijn waarin aandacht wordt besteed aan het totale beleid van de gemeente op het gebied van maatschappelijke ondersteuning. Het gaat hierbij niet alleen om het beleid op de afzonderlijke onderdelen, maar ook op de onderdelen in hun onderlinge samenhang.

Het beleidsplan geeft bovendien de burger een basis om zijn (lokale) rechten te kennen als het gaat om individuele voorzieningen. We geven niet alleen de hoofdzaken in ons beleid aan, maar ook onze doelstellingen en de wijze waarop deze gerealiseerd worden. Zo geeft het plan de burger zicht op het gemeentelijke beleid in brede zin en een instrument om het gemeentelijke beleid te toetsen.

We hebben ons gerealiseerd dat ook binnen onze eigen gemeentelijke organisatie verschillende afdelingen – zoals Welzijn en Sociale Zaken – raakvlakken op dit gebied hebben. Het plan hebben we dan ook gemaakt in nauwe onderlinge samenwerking. Ook de afdelingen Wonen en Ontwikkeling, Ruimte en Groen, en Bouwen en Milieu worden betrokken bij het realiseren van de beleidsdoelstellingen.

Met het beleidsplein geven we de eerste richting aan waarin we het beleid willen ontwikkelen. Het plan is daarom niet statisch: een aantal onderwerpen moet nader worden bekeken en er is ruimte om binnen de periode van vier jaar eventuele noodzakelijke aanpassingen te doen.

1.2 Visie en ambitie

In het collegeprogramma staat dat de gemeente moet zorgen voor een samenhangend beleid van wonen, welzijn en zorg. Uitgangspunten hierbij zijn dat inwoners van Koggenland aan de samenleving moet kunnen deelnemen en zo lang mogelijk de regie over het eigen leven moet behouden. Kwetsbare mensen verdienen daarbij extra steun en solidariteit.

De contacten met de inwoners en een interactieve beleidsontwikkeling zijn hiervoor belangrijk. Inwoners moeten in een vroegtijdig stadium worden betrokken bij voor hen belangrijke beleidvoornemens.

We willen graag een andere relatie met diverse partijen en vanuit het gemeentelijke beleid deze partijen nadrukkelijker aansturen. Vaak is er nu sprake van een subsidierelatie, in de toekomst willen we zoveel mogelijk toe naar inkoop per product.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 beschrijven we de basis voor dit beleidsplan. Wat zijn onze uitgangspunten, welke wettelijke kaders zijn er en hoe zit het met de regionalisering van subsidies, de financiering, monitoring en verantwoording?

In hoofdstuk 3 presenteren we onze aanpak aan de hand van de 9 prestatievelden. Per prestatieveld geven we aan welke voorzieningen er al zijn binnen de gemeente. Onder het kopje "te realiseren" wordt steeds aangegeven welke ideeën er zijn om het beleid nader uit te werken. Daaruit moeten nog keuzes gemaakt worden.

Hoofdstuk 4 gaat in op het financiële kader en geef een overzicht van voornemens met tijdpad en kosten.

Tot slot vindt u in de bijlage de wetsartikelen die voor ons beleid van belang zijn, de negen prestatievelden, de overlegvormen en een verklarende woordenlijst. In de tekst vindt u hier en daar een asterisk (*): dit begrip vindt u dan terug in deze verklarende woordenlijst.

2 De Basis

2.1 Uitgangspunten

Bij de formulering van het beleidsplan hanteerden we de volgende uitgangspunten:

- \\ Er is duidelijkheid nodig over de rollen die de verschillende betrokken organisaties spelen. In dit beleidsplan is daarom een inventarisatie gemaakt van de lokale en regionale instellingen en overlegvormen op het gebied van jeugd, ouderen en gezondheidszorg;
- \\ De gemeentelijke subsidieverordening wordt herzien;
- \\ Huisartsen, woningcorporaties en het gemeentelijk woningbedrijf hebben een rol binnen de Wmo;
- \\ Vrijwilligers en mantelzorgers vervullen een belangrijke rol in de samenleving;
- \\ Preventie is zowel voor jeugd- als voor gezondheidsbeleid het belangrijkste instrument om problemen te voorkomen;
- \\ Burgers moeten invloed kunnen hebben op het beleid. Hiervoor moeten zij de gelegenheid krijgen om initiatieven aan te dragen, mee te praten en mee te denken;
- \\ Deelname aan het maatschappelijke verkeer wordt zoveel mogelijk bevorderd;
- \\ De gemeente wil haar diverse rollen - sturen, regievoeren, coördineren - beter vorm geven;
- \\ De samenhang tussen de diverse thema's en prestatievelden moet zoveel mogelijk worden benut.

Vanwege die samenhang binnen de prestatievelden wordt in dit Wmo-beleidsplan veel aandacht besteed aan het jeugdbeleid, het ouderenbeleid, gehandicapten, chronisch zieken en het gezondheidsbeleid. De samenhang moet leiden tot een omslag in denken: beleid moet "inclusief beleid". Niet alleen gericht op categorieën burgers of specifieke belangen, maar algemeen, en alle categorieën en belangen omvattend.

De kern van het beleidsplan ligt in de uitwerking van concrete doelen per beleidsthema of prestatieveld. Bij voorkeur worden daarbij de doelgroepen en aanbieders betrokken. Per thema wordt een aantal vragen gesteld:

- \\ Wat houdt het prestatieveld precies in;
- \\ Welk aanbod is er al;
- \\ Bereiken we de doelgroepen;
- \\ Dekt het aanbod de behoeften;
- \\ Welke verbeteringen willen we realiseren;
- \\ Welk onderwerp krijgt prioriteit;
- \\ Hoe pakken we dat aan;
- \\ Pakken we het lokaal op of doen we het regionaal;
- \\ Welk budget is nodig / beschikbaar.

2.2 Wetsartikelen

Vanzelfsprekend geeft de Wmo kaders aan waarbinnen het gemeentelijke beleid moet worden ontwikkeld. De relevante wetsartikelen vindt u terug in de bijlage.

2.3 Regionalisering subsidies

Gemeenten hebben ook te maken met regionaal georganiseerde zorg- en welzijnaanbieders. Daarom besteden we aandacht aan regionaal beleid. Dit is des te meer van belang omdat er een wildgroei is ontstaan in het aantal (nieuwe) subsidieaanvragen. Met de invoering van de Wmo zijn diverse subsidies vanuit de AWBZ naar de gemeenten overgegaan. Veel organisaties die nu subsidie aanvragen, zijn regionaal werkzaam en hebben een overlap in werkzaamheden. De gemeenten willen zoveel mogelijk af van die overlap. De nieuwe "Wmo-subsidies" moeten geharmoniseerd worden met de al bestaande regionale subsidies zoals het dienstencentrum en de OGGZ. Aangezien gemeenten steeds meer de regie willen houden over de geldstromen, willen zij ook steeds vaker overgaan tot een inkooprelatie en de huidige subsidierelaties loslaten. Aan (onderzoeks)bureau Boon is gevraagd in kaart te brengen welke regionaal kader nodig is om toekomstige subsidies te verstrekken. Voor dit onderzoek is een provinciale subsidie verkregen.

Gemeenten moeten met elkaar afspraken gaan maken over regionale subsidies. Het betreft voornamelijk de regio-overschrijdende subsidies die gekoppeld zijn aan de prestatievelden in het kader van mantelzorg (4), maatschappelijke opvang (7), OGGZ (8) en de collectieve GGZ-preventie (9). In het onderzoek van bureau Boon wordt ook meegenomen welke onderwerpen prioriteit hebben en het meest profiteren van een regionale – projectmatige - aanpak (bijvoorbeeld mantelzorg, vrijwilligerswerk). Het resultaat van het onderzoek is een uitvoeringsplan voor de komende jaren en leidt naar verwachting tot kostenbesparing.

2.4 Financiering

De direct beschikbare budgetten bestaan uit de middelen die de gemeente momenteel al inzet voor diensten en faciliteiten. Dit zijn de middelen uit het gemeentefonds, diverse subsidies, de gelden voor de jeugdgezondheidszorg en maatwerkgelden.

We moeten bekijken in hoeverre de bestaande budgetten toereikend zijn om het bestaande en nieuw op te stellen beleid te financieren. Het ontwikkelen van nieuw aanbod kan nieuwe investeringen vragen. Ook het ombuigen van bestaand beleid kan gepaard gaan met (bijvoorbeeld frictie)kosten. Er worden dan kosten gemaakt terwijl ook geïnvesteerd wordt in nieuw aanbod. Nieuw beleid kan echter ook leiden tot besparingen. Soms zal dat aantoonbaar zijn, bijvoorbeeld in het geval dat in de toekomst gericht producten kunnen worden ingekocht in plaats van dat subsidies worden verstrekt. Soms ook zal het niet aantoonbaar zijn, bijvoorbeeld bij inclusief beleid. Kosten die gemaakt worden op het ene terrein kunnen namelijk leiden tot besparingen op andere terreinen, omdat daar dan geen beroep op gedaan hoeft te worden.

In hoofdstuk 3 is een overzicht opgenomen van de beleidvoornemens waarbij voor zover mogelijk tevens de benodigde financiële middelen zijn vermeld.

2.5 Monitoren

Bij het formuleren van beleid moet al worden aangegeven op basis van welke gegevens (prestatie-indicatoren) we kunnen vaststellen of de voortgang naar wens is en de gestelde doelen worden bereikt. Om te kunnen evalueren dienen de doelen concreet geformuleerd te zijn.

Monitoren vindt plaats door gegevens te verzamelen en dat kost tijd. We kunnen aanbieders vragen om zelf de informatie aan te leveren.

Het (doen) uitvoeren van een jaarlijks klanttevredenheid onderzoek is één van de concrete aanwijzingen die de Wmo geeft. De resultaten daarvan moeten jaarlijks vóór 1 juli worden gepubliceerd.

2.6 **Verantwoording**

De verantwoording vindt plaats naar de gemeenteraad en de burgers. Ook hierbij is het klanttevredenheid onderzoek van belang. De resultaten kunnen worden opgenomen in het burgerjaarverslag.

De aanpak

In dit hoofdstuk wordt elk prestatieveld uitgewerkt. Steeds wordt aangegeven welke voorzieningen reeds aanwezig zijn binnen de gemeente alsook welke ideeën binnen de gemeente leven om het beleid uit te werken en vorm te geven. Soms passen beleidsvelden onder meerdere prestatievelden. Bij het uitwerken van beleid moeten keuzes gemaakt worden; daarvoor zal worden aangesloten bij de behoeften van inwoners.

2.7 Het bevorderen van de sociale samenhang en leefbaarheid

De civil society*, de sociale samenhang en leefbaarheid, vormt de kern van de Wmo. Hier ligt de basis voor het realiseren van resultaten op vrijwel alle overige prestatievelden. De overheid wil met de Wmo bereiken dat mensen anders met elkaar omgaan. Mensen moeten zich meer bij elkaar betrokken gaan voelen zodat zij eerder geneigd zijn elkaar te helpen. Leefbaarheid laat zich definiëren als: het wonen in een prettige en veilige omgeving, met de mogelijkheid om (thuis of in de buurt) gebruik te kunnen maken van (eenvoudige) zorg-, welzijn- en gemaksdiensten. Om de leefbare woonomgeving zo in te richten dat het de sociale samenhang bevordert, is de inzet van de gemeente en de door de gemeente gefinancierde professionele organisaties van belang. Maar ook en vooral, gaat het om de inzet van de bewoners zelf.

Het ligt dan ook voor de hand dat de gemeente bij de uitwerking van dit beleidsterrein aansluit bij initiatieven van de bewoners, of dergelijke initiatieven stimuleert. Dit om ervoor te zorgen dat de voorzieningen zo optimaal mogelijk aansluiten bij de wensen en behoeften van de bewoners. Bovendien zijn mensen het meest geïnteresseerd en betrokken bij hun directe omgeving. Door burgers rechtstreeks te betrekken bij de ontwikkeling van de leefbaarheid in de kernen wordt hun rol in de samenleving benadrukt en versterkt. Daardoor ontstaat draagvlak.

3.1.1. Huidig aanbod

Subsidies

De gemeente subsidieert een reeks van instanties en activiteiten, gericht op leefbaarheid. Het betreft subsidies voor lokale activiteiten.

In de begroting 2007 waren daartoe de volgende bedragen opgenomen.

Dorpsbladen	ca.	€	1.100
Dorpshuizen			28.000
Levensbeschouwelijk vormingsonderwijs			5.600
Bibliotheken			425.000
Kunst en Cultuur			14.000
Vorming- en ontwikkelingswerk			15.500
Sport			103.600
Culturele activiteiten			21.100
Volkscultuur			10.000
Ouderenbeleid (excl. Stichting Welzijn Ouderen)			65.100
Kinderopvang			138.000
Jeugd- en jongerenwerk			75.300
Gezondheidszorg (excl. Omring en GGD)			8.400
Handel en ambacht			6.300

Buitenlandse contacten	1.200
Kunstbevordering	7.000
Oudheidkunde en musea	7.600
Cultuur en recreatie	6.800
Sportvoorzieningen gehandicapten	4.100
Div. maatschappelijke instellingen	10.200
Oud papier	<u>10.000</u>
Totaal	circa € 963.900

WonenPlus

WonenPlus biedt praktische dienstverlening en persoonlijke ondersteuning aan ouderen, gehandicapten en chronisch zieken, zodat zij langer zelfstandig kunnen blijven wonen. WonenPlus adviseert, bemiddelt en biedt waar nodig zelf aanvullende diensten voor in en om het huis. Uitgangspunt is het bevorderen van zorg voor en door elkaar. Het gaat niet alleen om het leveren van praktische diensten, zoals het doen van klusjes in de woning en de tuin, het thuisbezorgen van boodschappen of personenalarmering. Het gaat ook om contact en ontmoeting. Door een goed werkend WonenPlus systeem kan het aantal indicaties voor zorg verminderen.

De WonenPlus activiteiten worden ingekocht bij de Stichting Welzijn Ouderen West-Friesland. De gemeente betaalt daarvoor jaarlijks een bedrag van circa € 48.000.

Opbouwwerk

Voor de oudere inwoners koopt de gemeente deze dienst in bij de Stichting Welzijn Ouderen West-Friesland. De kosten daarvan bedragen circa € 76.000 op jaarbasis.

De taak van de opbouwwerker is ondermeer om in samenwerking met de gemeente en de ouderenbonden een gevarieerd programma op te stellen dat mogelijkheden biedt voor ontmoeting, ontspanning en informatie. Een van die activiteiten is het samen eten in verzorgingshuizen door ouderen uit de buurt. Ook stimuleert de gemeente open inloop-koffieochtenden. De aandacht is erop gericht te voorkomen dat ouderen in een isolement terecht komen.

Voor de jongere inwoners zijn twee jongerenwerksters actief, waarvan een ambulante. De kosten daarvan bedragen circa € 103.000 op jaarbasis.

Bij enkele wooncomplexen voor senioren (Rozenstaete, Vijverstate en De Oever) is een (gezamenlijke) beheerder aangesteld. Hij verleent daar diverse hand- en spandiensten. Deze functie is ingekocht bij Intermaris woondiensten. De kosten daarvoor bedragen circa € 52.000.

Wooncomplex Esdégé-Reigersdaal

Aan de Kolblei in Avenhorn is een complex voor begeleid wonen van Esdégé-Reigersdaal gevestigd. Hier woont een beperkt aantal verstandelijk gehandicapten die voor zover zij niet over voldoende vaardigheden beschikken, ondersteuning krijgen van familie, vrienden en professionele hulpverleners.

Beperkingen in het persoonlijk functioneren worden door de ondersteuning opgevangen. Hierdoor is het mogelijk is om in een eigen woonruimte te wonen. In de ondersteuning wordt ondermeer aandacht besteed aan sociale contacten.

Zorgboerderijen*

De gemeente heeft een aantal zorgboerderijen binnen de gemeentegrenzen. Hier kunnen - op indicatie - mensen met een lichamelijke en/of verstandelijke beperking, met psychosociale klachten of met verslavingsproblemen terecht.

Meldpunt overlast:

Het meldpunt overlast is een aanvulling op het reguliere politiewerk. Inwoners kunnen 24 uur per dag overlast over drank, drugs, vervuiling op straat, vandalisme en jongeren melden op een speciaal telefoonnummer bij Regio Control. Er wordt altijd actie ondernomen. De te nemen actie is afhankelijk van ernst van de melding. Er vindt altijd terugkoppeling plaats naar de melder. Hij/zij weet dan wat er met de melding is gebeurd of gaat gebeuren.

Meldpunt Vangnet en Advies

Zowel particulieren als medewerkers van instanties kunnen situaties waar zij zich zorgen over maken, direct melden bij het meldpunt. Het gaat om mensen die ernstige overlast veroorzaken, hun woning ernstig laten vervuilen, zorgwekkend gedrag laten zien, et cetera. Het gaat dikwijls om mensen met complexe problemen die niet uit zichzelf hulp zoeken.

R.K. Kerk

De Rooms-Katholieke geloofsgemeenschap kent in onze regio het project "Provider De Kaag". Binnen dit project worden kortdurende activiteiten aangeboden die enerzijds aansluiten bij de jongeren en er anderzijds toe bijdragen dat zij kennismaken van andere leefwerelden. Het zijn "leuke" zaken met oog voor de maatschappij. Zo zijn er activiteiten met bejaarden, gehandicapten, koken zij voor daklozen, zijn er kloosterweekenden, is er aandacht voor feestdagen binnen de andere religies, enz. Op deze wijze worden waarden en normen van het leven bijgebracht. De jeugd- en jongerenwerksters hebben in de voormalige gemeente Obdam contact met de pastoor.

3.1.2. Te realiseren

Een dorpservicepunt in Berkhout

In Berkhout zijn in de loop der tijd veel voorzieningen verdwenen. De leefbaarheid is met name voor ouderen een stuk minder geworden. In samenwerking met WonenPlus Noord-Holland is reeds een studie uitgevoerd naar de noodzaak en haalbaarheid om in Berkhout een dorpservicepunt te openen. Momenteel worden de plannen nader uitgewerkt, waarbij niet langer wordt ingestoken op het realiseren van een klein dorpswinkeltje.

Wijksteunpunt in Obdam

De ontwikkeling van wijksteunpunt "Op 't Snijdersveld" in combinatie met een zorgcomplex voor dementerende ouderen en 24-uurszorg.

Dorpshuizen

In Obdam wordt het dorpshuis ingrijpend verbouwd en in Grosthuisen komt nieuwbouw. In Zuidermeer wordt een dorpshuis gerealiseerd en in Oudendijk vindt de renovatie van de opslagruimte voor het verenigingsleven plaats.

Meldpunt overlast:

De mogelijkheid om eigen wijkagent aan te stellen, wordt nader onderzocht. Zodra de wettelijke mogelijkheid bestaat, stellen we toezichthouders aan. Deze toezichthouders kunnen bestuurlijke boetes opleggen om kleine, dagelijkse ergernissen zoals vernielingen, parkeren op de stoep, overlast van honden, et cetera. aan te pakken.

Brede School Ursem

Het concept van de Brede School biedt kansen voor bundeling van krachten, behoud en mogelijke uitbreiding van voorzieningen en bevordering van activiteiten.

Sport

Sportbeoefening is voor iedereen heel belangrijk. Goede accommodaties zijn nodig voor de bevordering van het verenigingsleven. De volgende onderwerpen vragen om een oplossing: een extra veld voor voetbalvereniging RK EDO en onderzoek naar verplaatsing van het Dynamo sportcomplex.

Laaggeletterdheid*

Laaggeletterden staan vaak aan de zijlijn van het maatschappelijke speelveld. Zij vinden minder gemakkelijk werk, zullen zich minder snel aansluiten bij clubs of verenigingen, lezen geen kranten, zijn geen lid van de bibliotheek, hebben slechts moeizaam toegang tot internet en volgen geen cursussen. Schaamte en onzekerheid spelen een grote rol.

Om de moeilijke stap te zetten iets aan de laaggeletterdheid te doen, hebben zij vaak een steuntje in de rug nodig. Door het volgen van cursussen wordt de eigenwaarde vergroot en daarmee zeer waarschijnlijk de deelname aan het maatschappelijke verkeer. De gemeente heeft een belangrijke taak als het gaat om het ondersteunen van laaggeletterden en gaat hiertoe - in samenwerking met de bibliotheken - beleid formuleren.

Bredere samenwerking met Provider de Kaag

De jeugd- en jongerenwerkster(s) kunnen in contact treden met de pastores in die delen van de gemeente, waar nog geen contact is met Provider de Kaag. Een mogelijke samenwerking kan voor beide partijen een heel positieve uitwerking hebben.

Reorganisatie opbouwwerk

Voor de gemeente zijn diverse mensen werkzaam die in dienst zijn bij een welzijnsinstelling. Zo zijn de ouderenwerksters (in dienst bij de Stichting Welzijn Ouderen West-Friesland). Eén van de jongerenwerksters is in dienst bij Stichting Netwerk, de ander is in dienst bij Sentor Intercedents BV). We gaan onderzoeken of een andere structuur mogelijk is. Hierbij denken we aan het vormen van een eigen welzijnsstichting, het aanstellen van de welzijnswerkers in gemeentelijke dienst, of het aangaan van contracten met andere instellingen.

De kwaliteit van de dienstverlening blijft echter voorop staan en de nu beschikbare gelden blijven voor het doel beschikbaar.

In het totale plaatje betrekken wij ook het beheer van de wijksteunpunten die behoren tot de seniorencomplexen die eigendom zijn van Intermaris Hoeksteen. Op dit moment kopen wij de beheersfunctie in bij Intermaris. Het contract is opgezegd met ingang van 1 augustus 2008. Op dat moment dient de nieuwe organisatie dus vorm gekregen te hebben.

3.1.3 Algemene aandachtspunten voor toekomstig beleid

Voorzieningen in stand houden

Een buurtwinkel heeft – net als bijvoorbeeld een bibliotheek - een belangrijke functie. Bij sluiting van een winkel of postkantoor valt voor bewoners vaak meer weg dan alleen de locatie waar men een brood of wat postzegels koopt. Dit kan ertoe leiden dat ouderen niet langer in hun eigen huis willen of kunnen wonen.

Veiligheid

Voor een goede leefbaarheid moeten bewoners zich veilig voelen in hun woonomgeving. Er moet daarom voldoende aandacht gegeven worden aan problemen met bijvoorbeeld hangjeugd. Ook de toegankelijkheid van voorzieningen speelt hierin een rol. Openbare voorzieningen moeten goed bereikbaar en verlicht zijn.

Recreatie

Kinderen moeten kunnen buitenspelen (sociaal contact) en bewegen is gezond. Alle woonwijken moeten over voldoende speelvoorzieningen beschikken. Ook is het belangrijk om voldoende water en groen in nieuwe bestemmingsplannen op te nemen.

2.8 Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen en ouders

Dit prestatieveld verwijst naar de functies van preventief jeugdbeleid op gemeentelijk niveau. Het gaat hierbij om jeugdigen en hun ouders bij wie sprake is van een verhoogd risico als het gaat om een ontwikkelingsachterstand of uitval zoals schooluitval of criminaliteit, maar voor wie zorg op grond van de Wet op de jeugdzorg niet nodig is of voorkómen kan worden.

Preventie wordt in het jeugd- en gezondheidsbeleid gezien als belangrijkste instrument om problemen te voorkomen. Er zijn vijf gemeentelijke, preventieve functies:

- √ Informatie en advies: ongevraagde informatie (voorlichting) en informatie en advies bij vragen van jongeren en ouders;
- √ Vroegtijdig signaleren van problemen van jeugdigen - zoals psychosociale problemen of beginnend crimineel gedrag – en van ouders – opvoedingsonmacht;
- √ Toegang tot het hulpaanbod: het hulpaanbod moet inzichtelijk zijn voor hulpvragers en beroepskrachten en verwijzingen naar de juiste instellingen moeten snel en goed zijn;
- √ Lichtpedagogische hulp: bijvoorbeeld spreekuren op consultatiebureaus, (school)maatschappelijk werk en persoonlijke leerlingenbegeleiding;
- √ Coördinatie van zorg: coördinatie van zorg bij gezinnen die met meer (hulpverlening)instanties te maken hebben, omdat ze kampen met diverse problemen.

Ook de andere prestatievelden bieden ook aanknopingspunten voor het lokale jeugdbeleid.

3.2.1. Huidig aanbod

Weerbaarheid

Als jongeren 'nee' durven zeggen, staan ze steviger in hun schoenen en bieden makkelijker weerstand aan ongewenste zaken zoals (overmatig) alcohol en drugsgebruik, roken, overlast, vernielingen et cetera. Tot op heden wordt ingezet op trainingen die gericht zijn op de groepen 8 van de basisscholen. In het eerste kwartaal van 2008 onderzoeken we of de weerbaarheidstrainingen in deze vorm moeten worden voortgezet. Er zijn immers ook andere 'weerbaarheidstrainingen'. Voorbeelden zijn de Kanjertraining en de cursus Rots en Water. Op de Caegh geeft een van de leerkrachten zo'n training in alle groepen. Zij heeft één dag per week geen groep zodat zij tijdens de schooluren de training kan geven. Daarnaast begeleidt zij ook individuele leerlingen die extra begeleiding nodig hebben. Deze leerkracht heeft de Kanjertraining gedaan (=opleiding) en de cursus Rots en Water.

Handhaving regelgeving

Dit onderdeel wordt uitgevoerd in samenwerking met de afdeling openbare orde en veiligheid. Onlangs is tijdens het LOV (Lokaal Overleg Veiligheid) afgesproken dat de gemeente gaat starten met een registratiesysteem voor (groepen) jongeren. Door middel van een matrix worden de (groepen) jongeren in beeld gebracht. Vervolgens worden er met de partners (politie, Regio Control, jongerenwerkster, gemeente en indien noodzakelijk hulpverleningsorganisaties) afspraken gemaakt wie welke actie gaat ondernemen. Op deze wijze brengen we de (groepen) jongeren die in onze gemeente hangen / zijn, in beeld.

Daarnaast zijn op diverse plekken in de gemeente alcohol en drugs verbodsbordjes geplaatst. Dit leidt tot minder overlast voor de omwonenden, mede ook vanwege een hogere intensiteit van de controles.

Zorgstructuur

De gemeente heeft de regierol als het gaat om zorgcoördinatie. Binnen de zogenaamde 'onderwijsinstellingen' (peuterspeelzaalwerk, de kinderopvang en de basisscholen) kent ieder eigen werkwijze. Belangrijk en noodzakelijk is het om inzicht te krijgen in de diverse (zorg)structuren.

De gemeente dient alle kinderen in de leeftijd van 0 t/m 23 jaar "in beeld" te hebben. Een kind dat op welke manier dan ook buiten de boot valt of opvalt in zijn/haar gedrag, dient bij de gemeente bekend zijn. Te denken valt aan een leerplichtmelding, een melding van de jongerenwerkster, een melding vanuit het RMC (regionaal meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten), een melding via het Meldpunt Overlast, een melding van de basisscholen of van een (sport)vereniging. In Obdam is een werkgroep zorgstructuur actief voor de jeugd van 0 t/m 12 jaar. Scholen, GGD (schoolarts), Omring (consultatiebureau), kinderdagverblijven, peuterspeelzalen nemen daaraan deel. Binnen de zorgstructuur 0 t/m 23 jarigen speelt het voortzet onderwijs een belangrijke rol. Koggenland kent echter geen voortgezet onderwijs. Regionaal is wel aangegeven te gaan investeren in de zorgcoördinatie binnen het voortgezet onderwijs.

Jeugd- en jongerenwerk

De kerntaken binnen het jongerenwerk zijn onder te verdelen in ondersteuning van het reguliere jeugd- en jongerenwerk, ambulante jongerenwerk, projecten en algemene werkzaamheden. Binnen het reguliere jongerenwerk vallen 14 jongerenorganisaties die zich voornamelijk richten op jongeren t/m 15 jaar. In de gemeente Koggenland is voor het jeugd- en jongerenwerk 58 uur beschikbaar.

Informatieavonden

Jaarlijks worden in samenwerking met de jongerenwerksters voorlichtingscampagnes georganiseerd. Aan de hand van (landelijke) ontwikkelingen, trends en de nota Lokaal gezondheidsbeleid worden hiervoor de onderwerpen gekozen. De laatste twee jaar zijn ouders over de volgende onderwerpen geïnformeerd: alcohol, drugs, opvoedingsondersteuning, pesten en *gamen*.

Voor- en vroegschoolse educatie (Vve)

Vve speelt een belangrijke rol binnen het preventieve jeugdbeleid en vooral met betrekking tot de taalachterstand van jonge kinderen. Het gaat erom een eventuele taalachterstand vroeg te signaleren en af te stemmen met de diverse partners. Koggenland kent een werkgroep Vve waarin vertegenwoordigers zitten van het consultatiebureau, peuterspeelzalen, kinderdagopvang, basisscholen, bibliotheken en de gemeente. Dit zijn dus de instellingen / voorzieningen aan het begin van de jeugdketen. De werkgroep Vve heeft vier doelen:

- ∖ bijdragen aan de ontwikkelingskansen van (kwetsbare) kinderen van 0 – 6 jaar;
- ∖ vroegtijdige signalering van problemen bij deze kinderen;
- ∖ verbeteren maar in ieder geval waarborgen van het huidige kwaliteitsniveau onder andere op gebied van taalontwikkeling;
- ∖ streven naar optimale samenwerking en afstemming tussen partners.

Daarnaast wil de werkgroep ook begeleiding en ondersteuning bieden aan jonge kinderen, en aan kinderen die voortijdig uitvallen binnen het voortgezet onderwijs of hun opleiding op een (te) laag niveau afsluiten. De kosten bedragen circa € 3.500 op jaarbasis.

Steunpunt huiselijk geweld

De gemeente subsidieert het Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld in West-Friesland. Dit is een laagdrempelig informatie- en adviespunt voor iedereen die te maken heeft met huiselijk geweld (slachtoffers, daders én getuigen). De kosten van dit steunpunt bedragen circa € 3,300 op jaarbasis (€ 0,15 per inwoner per jaar).

Opvoedingsondersteuning

Door HALT worden jaarlijks in het onderwijs op preventie gerichte lessen aangeboden. Op het grensvlak van preventie en strafrecht acteert HALT tevens als bemiddelaar tussen daders en slachtoffers en legt – ter voorkoming van strafrechtelijke afhandeling en de daarmee optredende stigmatiserende werking van een strafblad – passende (taak)straffen op. Bovendien bemiddelt zij naar realisatie daarvan. De gemeente signaleert absoluut en relatief verzuim in het kader van de leerplicht.

Leerplicht

Het toezicht op naleving van de Leerplichtwet is opgedragen aan de gemeente. Een afgeronde schoolopleiding (“startkwalificatie”) is een vereiste om perspectief op de arbeidsmarkt te hebben. Uitval begint vaak met spijbelen. Om dat zoveel mogelijk te bestrijden voert de leerplichtambtenaar gesprekken met jongeren en/of hun ouders. Ook kan hij een huisbezoek af te leggen of in samenwerking met school, het RMC of bijvoorbeeld Jeugdzorg naar oplossingen te zoeken. Bij overtreding van de leerplichtwet kan een procesverbaal worden opgemaakt.

Leefstijl

Sport is belangrijk om (ondermeer) gezondheidsproblemen voor te zijn. Een gezonde leefstijl kan gezondheidsproblemen voorkomen. Gezond eten en drinken en het stimuleren van sport zijn de belangrijkste pijlers. De gemeente is zich daarvan bewust. In de nota Lokaal gezondheidsbeleid wordt dat nader uitgewerkt.

Alcoholverkeerscursus

Iedereen die rijles neemt, kan een cursusavond volgen waarin de gevaren van alcohol in het verkeer aan de orde komen. Deelnemers hoeven de legeskosten van het rijbewijs niet te betalen. De kosten daarvan bedragen circa op jaarbasis € 6.000.

Volksgezondheid

De gemeente heeft op basis van verschillende wetten de verantwoordelijkheid voor de gezondheid van haar inwoners. Eén van die wetten is de West Collectieve Preventie Volksgezondheid (Wcpv). Deze wet verplicht gemeenten zorg te dragen voor het instellen van een gezondheidsdienst (een GGD) om de gezondheid van haar inwoners op collectief niveau te bewaken, te beschermen en te bevorderen. De gemeente betaalt de GGD hiervoor jaarlijks een bedrag van circa € 346.500.

Jeugdgezondheidszorg

De gemeente is verantwoordelijk voor de jeugdgezondheidszorg (voorlichting, advies, instructie en begeleiding). De jeugdgezondheidszorg (jgz) maakt deel uit van het gemeentelijke openbare

gezondheidsbeleid en het brede lokale jeugdbeleid (inclusief kinderopvang). Vooral de consultatiebureaus en het welzijnswerk spelen hier een belangrijke rol.

De Omring voert, in samenwerking met GGD Hollands Noorden, veel van deze taken uit voor de gemeente. De kosten van die dienstverlening bedragen circa € 336.000.

Naast de twee hierboven genoemde verplichte zaken, kan de gemeente ook zelf nog producten inkopen. Hierbij valt te denken aan onderstaande zaken:

- \\ Moeders informeren moeders (MIM): dit is een opvoeding ondersteunend en gezondheidsprogramma voor moeders van een eerste kind. Ervaren moeders (vrijwilligers) gaan gedurende een periode van anderhalf jaar maandelijks op bezoek bij jonge moeders. Doel ervan is de moeders te ondersteunen in hun streven naar vergroting van de zelfredzaamheid en minder afhankelijkheid van deskundigen. De kosten hiervan bedragen circa € 3.600 op jaarbasis.
- \\ Home start: bij dit project begeleiden vrijwilligers die zelf een gezin hebben, andere gezinnen waar problemen dreigen te ontstaan. Het doel van het project is het voorkomen van ernstige en langdurige problemen door, met een beetje hulp van buitenaf, gebruik te maken van de eigen kracht van ouders om problemen op te lossen. De kosten hiervoor bedragen circa € 8.600 op jaarbasis.
- \\ Opvoedspreekuur: het opvoedspreekuur biedt informatie en advies bij opvoedingsvragen of lichte opvoedingsproblemen. Het biedt een kortdurend ondersteuningsaanbod van maximaal drie gesprekken voor ouders met kinderen in de leeftijd van 0 – 19 jaar. Het is laagdrempelig, er wordt geen dossier aangelegd en er wordt anoniem geregistreerd. Jaarlijks bedragen de kosten daarvoor circa € 2.800.

3.2.2. Te realiseren

Elektronisch kinddossier

Het elektronische kinddossier wordt (landelijk) ingevoerd. Hiermee worden gegevens toegankelijker en wordt de aansturing van partijen verbeterd. Het moet voorkomen dat jongeren tussen de wal en het schip vallen. GGD en Omring zijn de partijen die daadwerkelijk met het dossier moeten werken. Regionaal wordt het in de loop van 2008 ingevoerd. In verband met privacywetgeving wordt de landelijke invoeringsdatum overigens steeds weer verschoven.

Casemanagement

Onder het ambulante jongerenwerk valt ook het onderhouden van contacten met groepen jongeren op straat en de zaken die daar uit voortvloeien. De gemeente wil meer gaan inzetten op een goede begeleiding van jongeren (en hun ouders) richting de hulpverlening. Hiertoe zal de ambulant jongerenwerkster gaan optreden als *casemanager*. Zo moet worden vermeden dat jongeren en hun ouders tussen alle hulpverleningsinstellingen tussen wal en schip vallen.

De ambulant jongerenwerkster moet contacten gaan leggen en gesprekken aangaan met de jongere en zijn/haar ouders, moet proberen het vertrouwen te winnen, moet wensen gaan inventariseren en de jongeren (en hun familie) begeleiden tot zij hulpverleningsbereid zijn en een traject is opgestart. Ook tijdens en na het traject onderhoudt zij contact. Er wordt gezocht naar een passende hulpverlenende instantie. In eerste instantie voor de jongere zelf maar vaak ook voor de ouders.

In een aantal gevallen zal (ook) ondersteuning worden geboden bij het zoeken naar een opleiding, werk of andere activiteiten.

De ambulante jongerenwerkster onderhoudt ook contacten met politie, de hulpverlenende instanties en andere betrokkenen om te voorkomen dat er langs elkaar heen gewerkt wordt. Ze blijft het traject volgen, zodat als iemand uitvalt er direct actie kan worden ondernomen.

Opvoedingsondersteuning

De gemeente draagt bij aan opvoedingsondersteuning via het peuterspeelzaalwerk, het basisonderwijs (er is geen voortgezet onderwijs in onze gemeente) en het jeugd- en jongerenwerk. Een landelijke ontwikkeling is het Centrum voor Jeugd en Gezin. De provincie heeft een subsidieverzoek van de West-Friese gemeenten onlangs toegekend en de gemeenten zijn onlangs van start gegaan. Het traject bevindt zich nog in de beginfase. Afspraken over de locatie, partners, doelstellingen, werkzaamheden, ofwel een concrete invulling, zijn er nog niet. Inmiddels is regionaal afgesproken dat het Centrum voor Jeugd en Gezin regionaal wordt opgepakt. De kosten voor 2008 bedragen circa € 16.500.

Jongerenparticipatie

Met jongerenparticipatie wordt de deelname van jongeren aan activiteiten bedoeld, gericht op het veranderen of verbeteren van voor jongeren relevante zaken in hun leefomgeving, en de beïnvloeding van het lokale beleid.

De jongeren zelf weten als geen ander wat hen zoal bezighoudt, wat hun wensen zijn, wat er speelt onder leeftijdsgenoten en wat voor problemen zij tegenkomen in hun dagelijkse leefwereld. Beleid en projecten gericht op jongeren, hebben een grotere kans van slagen als zij aansluiten op de behoeften en de belevingswereld van jongeren. De gemeente Koggenland heeft nu als het gaat om beleidsvoorbereiding echter relatief weinig contact met jongeren. Dat moet veranderen.

Ons doel is om de stem en mening van jongeren, in de leeftijdsgroep van 16 t/m 23 jaar, een vanzelfsprekend onderdeel te laten zijn binnen de ontwikkeling van jeugd- en jongerenbeleid. Het beleid kan hierdoor beter op de doelgroep worden afgestemd. Door de interactieve manier van beleidsvorming zullen jongeren zich meer betrokken voelen bij het beleid.

Het reguliere jongerenwerk is vooral gericht op jongeren tot en met 15 jaar en daarom kiezen we expliciet voor deze oudere doelgroep. Door jongerenparticipatie structureel vorm te geven kan er een basiscontact met jongeren worden opgebouwd. Bovendien wordt in een structureel contact de continuïteit van jongerenparticipatie gewaarborgd.

Samengevat heeft jongerenparticipatie de volgende effecten:

- ∖ Het jeugd- en jongerenbeleid wordt nauwkeuriger afgestemd op de doelgroep;
- ∖ De kwaliteit van (de huidige) voorzieningen wordt verbeterd;
- ∖ Het vertrouwen en wederzijds begrip tussen jongeren en de gemeente wordt gestimuleerd;
- ∖ Bij jongeren wordt draagvlak gecreëerd voor maatschappelijke betrokkenheid;
- ∖ De emancipatie en politieke interesse van jongeren wordt gestimuleerd.

Eerst nadat een en ander nader is uitgewerkt zal inzicht ontstaan in de kosten.

Vve

Mogelijkheden om taalachterstand te voorkomen, zijn ondermeer het uitdelen van gratis lidmaatschapspassen voor bibliotheek, het realiseren van een makkelijk lezen plein in de bibliotheek, of activiteiten om het dyslexieprobleem aan te pakken. Dit beleid wordt nog nader opgepakt en uitgewerkt.

Overleg met huisartsen

De huisartsen hebben een belangrijke, signalerende rol. Dat geldt niet alleen op het terrein van preventie, maar ook voor het geven van informatie en adviesverstrekking (prestatieveld 3) en activiteiten als het gaat om overbelaste mantelzorgers (prestatieveld 4) en verslavingsbeleid (prestatieveld 4). Het periodieke overleg met de artsen wordt geïnitieerd.

Lokaal gezondheidsbeleid

Naast dit Wmo-beleidsplan wordt ook een beleidsplan gemaakt voor het lokale gezondheidsbeleid. In dat beleidsplan is aandacht voor het reguliere gezondheidsbeleid en worden de speerpunten uitgewerkt die de gemeente voor de komende vier jaar heeft gekozen. Deze speerpunten zijn: roken, depressiviteit en overgewicht.

Om doublures te voorkomen zijn die onderwerpen niet in dit beleidsplan opgenomen, hoewel zij wel een directe link hebben met preventie en verslavingsbeleid (de prestatievelden 2 en 9). Voor het speerpuntenbeleid op lokaal niveau is in de begroting 2008 een bedrag van € 15.000 opgenomen. Naast de speerpunten die in het lokaal gezondheidsbeleidsplan worden uitgewerkt, heeft de gemeente op grond van verschillende wetten de taak een goed gezondheidsbeleid te hebben voor alle inwoners. Hiertoe zijn afspraken gemaakt met bijvoorbeeld de GGD en de Omring. In het kader van bepaalde projecten voor bepaalde bevolkingsgroepen worden daar soms nog extra taken ingekocht. Er zijn echter ook andere afspraken. Te denken valt daar bijvoorbeeld aan afspraken met (regionale) hulpverleningsinstanties in geval van rampen.

2.9 Informatie, advies en cliëntondersteuning

De gemeente is het eerste aanspreekpunt voor een veelheid van vragen over uiteenlopende zaken: wiebelende stoeptegels, lantaarnpalen die niet branden, verstopte riolen tot en met informatie over onderwijs, sportvoorzieningen, dorpshuizen, trouwen, belastingen, vaccinaties, een aanvraag voor een uitkering of een kap- of een bouwvergunning. Binnen de vele taakvelden van de gemeente is feitelijk altijd al – ten minste enige – invulling gegeven aan de genoemde functies. Zolang de vragen betrekking hebben op gemeentelijke producten (collectieve voorzieningen) kan de burger altijd terecht en zal adequaat informatie en advies gegeven kunnen worden. Het aspect cliëntondersteuning krijgt hiermee op beperkte wijze vorm. Een collectieve voorziening is echter niet altijd toereikend. In het kader van de Wmo is maatwerk van groot belang. Zeker om een individu te versterken in zijn/haar zelfredzaamheid is aandacht voor de individuele omstandigheden noodzakelijk.

3.3.1 Huidig aanbod

WonenPlus

Op de WonenPlus servicepunten kunnen ouderen, gehandicapten en chronisch zieken terecht voor advies, informatie, verwijzing, bemiddeling en uitvoering van diverse zaken. Vrijwilligers ondersteunen de klanten bij vraagverheldering en het maken van keuzes. Desgewenst vindt huisbezoek plaats. De WonenPlus servicepunten werken tevens als *front office* voor de Wmo. Een medewerkster van Stichting Welzijn Ouderen West-Friesland verzorgt de coördinatie van de servicepunten en onderhoudt de contacten met de gemeente. De gemeente heeft servicepunten in De Goorn, Ursem, Hensbroek, Obdam en Spierdijk. Alle 65-plussers worden persoonlijk benaderd om WonenPlus en de ouderenbonden onder de aandacht te brengen. De gemeente heeft de steunpunten en de vrijwilligers toegerust om de Wmo *front office*-functie te kunnen vervullen. Wonen Plus geeft periodiek nieuwsbrieven uit waarin ondermeer tips en wetenswaardigheden zijn opgenomen.

Toegankelijk communicatiemateriaal

De website van de gemeente geeft veel informatie. Alle informatie die daarop vermeld is, is door de afdeling communicatie van de gemeente beoordeeld op toegankelijkheid en begrijpelijk taalgebruik. Hetzelfde geldt voor alle brochures en de publicaties in de diverse dorpsbladen en de Kogge Express.

Digitaal sociale kaart

De website www.oproet.nl is een wegwijzer naar wonen, welzijn en zorg. Het is de digitaal sociale kaart van de negen West-Friese gemeenten. Op de site is vermeld wat de gemeente en instellingen binnen de regio kunnen bieden op het gebied van bijvoorbeeld zorg thuis, kinderen en opvoeden, seniorenhuisvesting en mantelzorg. De website www.jong.oproet.nl is een nadere uitwerking van de eerder vermelde website en is speciaal gericht op jongeren. Er is informatie te vinden over school, werk, geld, seks en relaties, discriminatie, rechten en plichten.

Op de gemeentelijke website is de gemeentegids digitaal te raadplegen. Voor personen die niet beschikken over Internet dient de informatie ook bereikbaar te zijn. In de voorlichtingscampagnes in Kogge Express en de dorpsbladen dient duidelijk gecommuniceerd te worden dat men te allen tijde alle informatie kan verkrijgen bij afdeling Sociale Zaken, als zijnde de frontoffice Wmo.

De Adviesraad

De Adviesraad is het lokale platform dat de gemeente gevraagd en uit eigen beweging adviseert op het gebied van de Wmo. Zij kan daardoor invloed uitoefenen op het gemeentelijke beleid. De raad vertegenwoordigt de ouderen, gehandicapten en chronisch zieken binnen de gemeente. Andersom werkt het ook. De gemeente kan de adviesraad ook informatie geven die belangrijk kan zijn voor hun achterban. Voor de adviesraad is in de begroting 2008 een bedrag van € 5.000 opgenomen.

Project dienstverlening

In de gemeente is in september 2007 het project "dienstverlening" van start gegaan. Hierin wordt gemeentebreed onderzocht of de dienstverlening van de gemeente kan worden verbeterd. Het project is gestart met een enquête die is uitgezet onder een selectie van de inwoners. Begin 2008 zullen de resultaten daarvan bekend zijn. Afhankelijk van de resultaten worden nadere stappen uitgewerkt.

3.3.2 Te realiseren

Promotie WonenPlus loketten

De bekendheid van de WonenPlus laat soms te wensen over. In het 1^e kwartaal van 2008 wordt WonenPlus geëvalueerd en wordt gezien hoe een en ander kan worden verbeterd.

Training medewerkers WonenPlus steunpunten

De WonenPlus steunpunten hebben een *front office*-functie voor alle Wmo-vragen. Er moet maatwerk geleverd kunnen worden. Om die functie te kunnen vervullen, moeten zij voldoende geschoold zijn. In overleg met de coördinator en de steunpuntmedewerkers bekijken we hoe we de dienstverlening op het vereiste niveau kunnen brengen.

Pluspakket WonenPlus

Mensen die een beroep doen op huishoudelijke hulp hebben vaak ook behoefte aan andersoortige hulpverlening. Vaak wordt dat overigens niet aangevraagd: hierdoor kunnen mantelzorgers overbelast raken. Door middel van huisbezoeken door een adviseur van WonenPlus kan in kaart worden gebracht worden gebracht waaraan behoefte bestaat en welke partijen die hulp kunnen leveren. Dit project gaat in het 1^e kwartaal 2008 van start. WonenPlus zal daarbij nauw samenwerken met afdeling Sociale Zaken. Eind 2008 wordt geëvalueerd om te beoordelen of het pilot een permanent karakter verdient.

Aansturing Ouderen- en jongerenwerk

De aansturing van de WonenPlus steunpunten ligt nu nog bij een medewerkster van de Stichting Welzijn Ouderen. De steunpunten worden bemenst door vrijwilligers. We bekijken de samenhang in prestatievelden om te beoordelen hoe het ouderen- en jongerenwerk anders (en beter) georganiseerd kan worden. Mogelijk worden ook de WonenPlus loketten anders aangestuurd. Vanaf begin 2008 zal de medewerkster die zich ondermeer met het vrijwilligersbeleid bezighoudt verdiepen in deze materie en voorstellen doen.

Informatiepakket nieuwe inwoners

Om nieuwe inwoners wegwijs te maken in de gemeente wordt een informatiepakket samengesteld. Dit pakket wordt overhandigd als iemand zich inschrijft als inwoner van de gemeente.

2.10 Het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers

Mantelzorg is het fundament van de zorg. Als mantelzorgers overbelast raken, heeft dat grote gevolgen voor de directe omgeving van de verzorgde persoon en moet veelal professionele hulp ingeschakeld worden. Een adequate ondersteuning van mantelzorgers op velerlei gebied moet voorkomen dat mantelzorgers overbelast raken. Onder de ondersteuning van mantelzorgers valt ook de steun bij het vinden van adequate oplossingen als zij hun taken tijdelijk niet kunnen waarmaken en het ondersteunen van vrijwilligers.

Hierbij komen de volgende knelpunten voor:

- √ Veel mantelzorgers herkennen zich niet in de term mantelzorg, waardoor zij vaak pas in een laat stadium op zoek gaan naar hulp;
- √ Mantelzorg kan als een belasting worden ervaren, zowel lichamelijk als geestelijk, zeker in combinatie met werk;
- √ Veel mantelzorgers zijn al op leeftijd;
- √ Veel mantelzorgers maken extra kosten (vervoer, wassen, voeding);
- √ Er zijn onvoldoende mogelijkheden om de zorg over te dragen;
- √ Een verschraving van de zorg(voorzieningen), zoals het afnemend AWBZ-pakket, leidt tot hogere druk voor de mantelzorgers.

3.4.1 Huidig aanbod

WonenPlus

Naast de hand- en spandiensten die door WonenPlus kunnen worden verzorgd, kunnen ook de taken van de mantelzorgers tijdelijk worden ondersteund of overgenomen (bijvoorbeeld tijdens ziekte of vakantie). WonenPlus levert daarmee een stukje respijtzorg. Bovendien kan de mantelzorgster ondersteund worden met praktische diensten, waardoor deze zijn/haar taak kan blijven uitvoeren.

Help een handje

Deze vrijwilligers kunnen bijvoorbeeld worden gevraagd als er iemand nodig is om te rijden voor een bezoekje aan het ziekenhuis, naar familie, het winkelcentrum en dergelijke.

Respijtzorg*

In de verordening Voorzieningen maatschappelijke ondersteuning is de mogelijkheid opgenomen huishoudelijke hulp te verstrekken in situaties waarin sprake is van mantelzorg.

Planologisch beleid

In het planologisch beleid is de mogelijkheid opgenomen om een woning uit te breiden om zo mantelzorg te verlenen. Mantelzorg wordt in de bestemmingsplannen aan een vrijstelling gekoppeld om zo per aanvraag een afweging te kunnen maken.

Toeslagenverordening Wet werk en bijstand

Normaliter vindt een verlaging van de bijstandsuitkering plaats indien meerdere mensen samen in een woning wonen en de mogelijkheid hebben de kosten te delen. In artikel 11 van de verordening

is echter opgenomen, dat dit niet van toepassing is op personen die mantelzorg verlenen aan iemand die bij hen in huis woont.

Tijdelijke ontheffing sollicitatieplicht

Mantelzorgers met een zware zorgtaak en een bijstandsuitkering kunnen tijdelijk worden vrijgesteld van de sollicitatieplicht. Na een langdurige werkonderbreking kan een reïntegratietraject worden ingezet.

Verstrekken Persoonsgebonden budget

Een Persoonsgebonden budget (Pgb) biedt de zorgvrager de mogelijkheid geïndiceerde zorg in te kopen bij een aanbieder naar keuze en dus ook bij een mantelzorger. Een mantelzorger kan een eventuele inkomstenderving als gevolg van korter werken dan deels compenseren. Een Pgb is overigens niet bedoeld als inkomen voor de aanvrager, maar dient ter derving van te maken kosten. Verder kunnen mantelzorgers een kleine vergoeding (maximaal € 250 per jaar) krijgen. Deze regeling dient door de verzorgende te worden aangevraagd. De Sociale Verzekeringsbank voert de regeling uit. Indien de verzorgende over meerdere mantelzorgers beschikt, kan deze het bedrag verdelen over de verschillende mantelzorgers.

Inzicht in de lokale vragen

Iedere vier jaar houdt de GGD een gezondheidsenquête. De resultaten daarvan kunnen de input zijn voor nader onderzoek of het opzetten van bepaald beleid. In het najaar van 2007 wordt weer een enquête uitgezet. De resultaten daarvan zullen medio 2008 bekend worden. Aan de hand daarvan wordt beoordeeld of nieuw beleid moet worden opgesteld, of dat huidig beleid moet worden bijgesteld.

Regionaal/landelijk aanbod

Naast het hiervoor aangegeven lokale aanbod is er ook regionaal / landelijk aanbod waar iedereen gebruik van kan maken. Voorbeelden daarvan zijn het Steunpunt Mantelzorg*, MEE* en het Regionaal Dienstencentrum*.

Inzicht in lokale vragen ontstaat ook door de jaarverslagen van de instellingen waar producten worden ingekocht of gesubsidieerd, te lezen. Deze informatie kan belangrijk zijn bij het formuleren van beleid. Ook de Adviesraad Wmo kan haar steentje hieraan bijdragen.

Vrijwilligerscentrale

De Vrijwilligerscentrale stimuleert vrijwilligerswerk, geeft informatie en advies, en behartigt de belangen van vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties. Daarnaast beheert de Vrijwilligerscentrale een vacaturebank waarin het vrijwilligerswerk uit deze regio is ondergebracht.

Presentje vrijwilligers

Jaarlijks wordt aan het eind van het jaar een presentje verstrekt aan de klaar-overs in Berkhout, de coördinatoren van de warme maaltijdvoorziening en de vrijwilligers van de buurtbus en Stichting Vluchtelingenwerk.

Verkiezing vrijwilliger van het jaar

Als blijk van waardering voor het vele vrijwilligerswerk kiest het college jaarlijks een vrijwilliger van het jaar. Tijdens de nieuwjaarsreceptie wordt die persoon in het zonnetje gezet en krijgt een speciaal daarvoor ontworpen beeldje.

3.4.2 Te realiseren

Meer bekendheid instellingen

We gaan extra bekendheid geven aan de instellingen die zich bezighouden met vrijwilligerswerk en mantelzorg en de werkzaamheden die zij verrichten. Er moet meer aandacht komen voor folders/flyers van de diverse instellingen. Ook zullen periodiek bijeenkomsten worden belegd waarbij instellingen zich presenteren aan de mantelzorgers.

Formuleren van randvoorwaarden

Er moeten goede randvoorwaarden worden geformuleerd om mantelzorgtaken te kunnen uitvoeren. Daarnaast is gerichte aandacht en ondersteuning nodig om in een vroegtijdig stadium overbelasting te voorkomen. Hierbij denken we aan bijvoorbeeld praktische hulp – respijthulp – bij diverse zaken, bijvoorbeeld uitruil van huishoudelijke hulp/persoonlijke verzorging. Maar ook een goede informatieverstrekking over ziektebeelden, omgangsvormen, woningaanpassingen en hulpmiddelen (transferhulpen) kan hieraan bijdragen.

Inkopen kindplaatsen

De gemeente kan kindplaatsen voor dagopvang inkopen voor de kinderen van mantelzorgers. Hiermee voelen mantelzorgers zich gesteund in hun situatie en neemt hun belasting af.

Samenwerking met afdeling sociale zaken

In het kader van een individueel traject kan de gemeente ertoe overgaan om uitkeringsgerechtigden te verplichten zich vrijwillig in te zetten, bijvoorbeeld om mantelzorgers te ondersteunen. Criteria voor vrijwilligerswerk zijn dan de volgende:

- ∨ Het werk moet een algemeen maatschappelijk belang dienen;
- ∨ Er is geen winstoogmerk;
- ∨ Geen concurrentie met betaald werk, het werk is aanvullend en verdringt geen betaald werk.

Het verrichten van vrijwilligerswerk kan er toe leiden dat (tijdelijk) vrijstelling wordt verleend voor de sollicitatieplicht.

Subsidieverstrekking

Door subsidie te verstrekken ten behoeve van initiatieven op het terrein van mantelzorgondersteuning voelen mantelzorgers zich meer erkend. Te denken valt aan subsidies voor evenementen (bijvoorbeeld de dag van de mantelzorg), subsidie van een mantelzorgvereniging (bijvoorbeeld Ypsilon) of een burgerinitiatief of het terrein van zorg.

Arbeidsvoorwaarden

Uitgangspunt van de Wmo is dat iedere burger mee moet kunnen doen op alle levensterreinen. Dit geldt ook voor mantelzorgers die de zorg met betaald werk moeten zien te combineren. In diverse regelingen is landelijk iets geregeld, maar ook de werkgevers zelf kunnen de combinatie mantelzorg en werk vergemakkelijken. Te denken valt aan flexibiliteit in werktijden of thuiswerk. De gemeente heeft hierin een voorbeeldfunctie.

Opzetten van een systeem van vroegsignalering

Mantelzorgers ondersteunen uit liefde of vanuit een morele verplichting en worden meegezogen in een zorgspiraal. Vaak reageert de professionele hulpverlening niet op signalen die de mantelzorg afgeeft. Daardoor wordt deze soms zelf hulpvrager. Een adequaat werkend systeem voor vroegsignalering kan een preventieve werking hebben. De gemeente kan een systeem opzetten waarbinnen de zorgaanbieders – thuiszorgorganisaties, huisartsen, steunpunt mantelzorg, GGZ, et cetera – overleg hebben om zo overbelasting van mantelzorgers te voorkomen.

Individueel ondersteuningsplan voor mantelzorgers

Van alle zorg in Nederland wordt 80% door mantelzorgers geleverd. Niet alleen een cliënt heeft een zorgvraag, maar ook de naasten van de cliënt, ofwel de mantelzorg(er)s. Er dient bekeken te worden welk ondersteuningsaanbod noodzakelijk is om de mantelzorg(er) zijn werk zo goed mogelijk te laten combineren met de zorg die hij verleent.

Vouchers voor mantelzorgers

De gemeente kan mantelzorgers een aantal vouchers geven die zij naar eigen behoefte kunnen inzetten voor ondersteunende voorzieningen. De vouchers zijn gebaseerd op een individueel ondersteuningsplan en dragen bij aan een goede balans tussen mantelzorg, vrije tijd en arbeid. Te denken valt aan vouchers voor het volgen van een cursus (bijv. tiltechniek of "zorg de baas") of het inhuren van iemand die regeltaken op zich neemt (bijvoorbeeld een mantelzorgmakelaar). Het verstrekken van vouchers kan mogelijk gekoppeld worden aan preventieve huisbezoeken die plaatsvinden op verzoek van mantelzorgers of verzorgden.

Financiering mantelzorgmakelaar

Een mantelzorgmakelaar neemt regeltaken over, helpt met het invullen van formulieren en bemiddelt bij zorginstanties en werkgevers. Hij is thuis in de zorg, maar ook op de gebieden van arbeid, wet- en regelgeving, wonen, et cetera. Onderzocht wordt of, en zo ja op welke wijze, de mantelzorgmakelaar gefinancierd moet worden. Een optie is dat de gemeente zelf, of in combinatie met regiogemeenten, een mantelzorgmakelaar financiert.

Uitbreiding inzet vrijwilligerscentrale

De gemeente wil onderzoek (laten) doen naar de behoeften (cursussen, externe ondersteuning) van vrijwilligers en verenigingen, maar ook naar de drempels van niet-vrijwilligers om actief te worden. De gemeente is momenteel al in gesprek met de vrijwilligerscentrale over het eventueel opzetten van een inloopspreekuur op een locatie in de gemeente.

Waardering voor vrijwilligers

De gemeente kan haar waardering voor vrijwilligers op diverse manieren laten blijken. Dit beleid wordt nader uitgewerkt. Mogelijkheden waaraan te denken valt, zijn de organisatie van een brunch of feestavond voor de vrijwilligers, het geven van een kerstpakket, het aanbieden van deskundigheidsbevordering (cursussen), enzovoorts.

Subsidies voor het verenigingsleven

Er moeten voldoende subsidies zijn om het vrijwilligerswerk te ondersteunen. Het vaststellen van een nieuwe subsidieverordening heeft daarom hoge prioriteit.

Opzetten van een burenhulpcentrale

De hond uitlaten, een boodschap halen, een uurtje op de kleine passen. Soms is daar geen tijd voor. De burenhulpcentrale kan dan een oplossing bieden. Het is voor alle leeftijden; ook jongeren kunnen ziek worden. Via een netwerk in de buurt volstaat een belletje en hulp wordt geregeld. Het is voor degenen die hulp vragen prettig dat de hulp uit de buurt komt. Zo is er meer contact en dat zorgt voor vertrouwen.

De opbouw van een netwerk is alleen haalbaar als ongeveer een derde van de buurtbewoners toestemt om te willen helpen. Men moet immers ook kunnen weigeren als men op dat moment geen gelegenheid heeft de gevraagde hulp te bieden.

Bewustwording mantelzorgers

Er moet een voorlichtingscampagne komen om mantelzorgers bewust te maken van het feit dat zij mantelzorger zijn en dat er voorzieningen zijn die gebruikt kunnen worden.

Aanpak laaggeletterdheid

In samenwerking met de bibliotheek kan de gemeente werken aan bewustwording van en kennis over laaggeletterdheid. Loketmedewerkers van afdeling sociale zaken en WonenPlus moeten laaggeletterdheid kunnen herkennen. Vervolgens kan worden geïnterviewd op welke onderdelen hulp en ondersteuning gewenst is.

Mantelzorgsalon

Een mantelzorgsalon is een plek waar mantelzorgers elkaar kunnen ontmoeten, ervaringen kunnen uitwisselen en steun aan elkaar kunnen hebben (herkenning).

Alzheimercafé

Er kunnen bijeenkomsten of Alzheimercafés worden georganiseerd voor mantelzorgers én dementerende hulpvragers gezamenlijk. Hier kan informatie worden verstrekt, men kan elkaar ontmoeten en ervaringen uitwisselen.

Organiseren van inloopavonden

Er zijn vele patiëntenverenigingen in den lande. Sommige verenigingen willen meer naar buiten treden om bekendheid te krijgen onder de inwoners, omdat bepaalde aandoeningen of ziekten veel vaker voorkomen dan wordt gedacht. De gemeente kan – op verzoek een ruimte (bijvoorbeeld de raadzaal) beschikbaar stellen voor deze organisaties om voorlichtingsavonden te houden.

2.11 Bevorderen deelname maatschappelijk verkeer en zelfstandig functioneren

Bij collectieve voorzieningen, zeker als het de basale elementen van een “inclusieve samenleving” (zoals winkels, postkantoren, geldautomaten et cetera) betreft, moeten we rekening houden met de bereikbaarheid, toegankelijkheid en bruikbaarheid voor alle burgers, dus ook voor diegenen met beperkingen. Die benadering is nog niet altijd vanzelfsprekend.

De deelname van mensen met een beperking aan het maatschappelijke verkeer wordt bevorderd als zij zich met hun rolstoel of met welk hulpmiddel dan ook, gemakkelijk kunnen bewegen in hun woonomgeving en toegang hebben tot alle openbare faciliteiten. Echter, ook de organisatie van activiteiten met een sociaalrecreatief (zinnvolle dagbesteding) of sportief karakter waaraan ook deze specifieke doelgroepen kunnen deelnemen, behoort tot dit prestatieveld.

De gemeente draagt bij aan gezondheidsbevordering en onderzoek daarnaar. Zo is de gemeente vertegenwoordigd in het (regionale) platform Leefstijl. In dat platform vindt overleg plaats over allerlei zaken op het terrein van de volksgezondheid. Resultaat daarvan zijn nota's die de gemeenten kunnen gebruiken voor hun volksgezondheidsbeleid. Een voorbeeld daarvan is de nota over alcoholmatiging in West-Friesland (Alcohol?... Nog ff niet! 10 – 18 jaar!).

3.5.1. Huidig aanbod

WonenPlus

Veel ouderen, gehandicapten en chronisch zieken komen door hun beperkingen in een steeds kleinere wereld terecht. WonenPlus spreekt hen aan op wat ze nog wél kunnen en probeert hen als klant én vrijwilliger in te schrijven.

Help een handje

Bij deze vrijwilligersorganisatie kunnen inwoners terecht, bijvoorbeeld als er een chauffeur nodig is om iemand naar het ziekenhuis te rijden.

Warme maaltijdvoorziening

De gemeente heeft een voorziening voor het verstrekken van warme maaltijden of vries/versmaaltijden. Ouderen (65+) kunnen daar zonder indicatie een beroep op doen, maar ook jongere inwoners kunnen er gebruik van maken als er sprake is van een medische of sociale reden. Indien er sprake is van een laag inkomen kan een tegemoetkoming in de kosten worden verkregen. De kosten op jaarbasis bedragen circa € 23.500.

Opbouwwerk voor ouderen

De opbouwwerker organiseert en ondersteunt ondermeer lokale activiteiten voor de ouderen waarbij belemmeringen zoveel mogelijk worden weggenomen. Ouderen ontmoeten elkaar en zij blijven zo maatschappelijk actief. Ook het stimuleren en ondersteunen van cliëntenparticipatie is een taak voor de opbouwwerker.

Adviesraad

In het kader van de Wmo is een adviesraad ingesteld. In die raad zijn de ouderen, gehandicapten, chronisch zieken, vrijwilligers en uitkeringsgerechtigden uit de gemeente vertegenwoordigd. In een convenant is vastgelegd op welke wijze deze raad invloed kan uitoefenen op het gemeentelijk beleid.

Diverse vervoersvormen

Binnen de gemeente rijdt een buurtbus ter ondersteuning van het reguliere openbare vervoer. Hierdoor beschikken diverse kernen die (grotendeels of geheel) verstoken zijn van het regulier openbaar vervoer, toch over een verbinding naar Hoorn. Ook rijdt er een OV-taxi op bestelling. Alle inwoners kunnen er gebruik van maken, maar ouderen en gehandicapten kunnen tegen gereduceerd tarief reizen. De kosten voor de gemeente voor deze vorm van vervoer bedragen per jaar circa € 300.000.

Voor schoolkinderen die een beroep doen op de verordening Leerlingenvervoer is jaarlijks een bedrag gemoeid van circa € 400.000. Voor schoolzwemmen is veelal ook busvervoer. De AWBZ is verantwoordelijk voor vervoer voor bijvoorbeeld dagbesteding.

Tot slot zijn er nog enkele vormen van vervoer die door vrijwilligers worden uitgevoerd. Hierbij kan je denken aan "Help een handje", en de vrijwilligers ten behoeve van WonenPlus. We onderzoeken of er mogelijkheden zijn de diverse vervoersvormen te combineren.

Nieuwkomers

De opvang van nieuwkomers is zo geregeld dat integratie zoveel mogelijk wordt bevorderd. Deze groep mensen krijgt taalonderwijs aangeboden en onder de vlag van de Stichting Vluchtelingenwerk is een gemeentelijke werkgroep (van vrijwilligers) actief om de nieuwkomers in de gemeente wegwijs te maken.

Sportbeleid

De gemeente subsidieert sportverenigingen, onderhoudt de sportvelden en beheert de sporthallen en gymzalen. Voor jeugd en ouderen zijn er regelmatig allerlei projecten, zoals de jeugdsportpas op de basisscholen of bewegingsprojecten voor ouderen. Voor de uitvoering daarvan heeft de gemeente een contract afgesloten met Sportservice West-Friesland. De kosten daarvan bedragen circa € 60.000 op jaarbasis. Sportservice adviseert ook alle sportverenigingen die daar behoefte aan hebben.

Seniorenfitness

Op enkele plaatsen binnen de gemeente kunnen ouderen deelnemen aan seniorenfitness. Dit bevordert niet alleen de lichamelijke constitutie van ouderen, maar draagt ook bij aan de deelname aan maatschappelijk verkeer; men ontmoet andere ouderen. De mogelijkheid tot deelname wordt regelmatig gecommuniceerd via de dorpsbladen en de Kogge Express. De gemeente wil komen tot uitbreiding en spreiding over de diverse kernen van plaatsen waar seniorenfitness kan plaatsvinden.

Schuldhelpverlening

De gemeente heeft contracten met enkele instellingen in het kader van schuldhelpverlening. De hulp kan variëren van het borg staan voor een noodzakelijke lening tot het financieren van een schuldsanering.

Door deze hulp te bieden kan in sommige gevallen worden voorkomen dat financiële problemen ontstaan. In andere gevallen kunnen financiële problemen worden opgelost. Zonder financiële problemen kunnen mensen beter deelnemen aan het maatschappelijke leven.

Ook de kerkgenootschappen kennen vormen van financiële hulpverlening. Het betreft dan incidentele hulp aan individuen. Zo kent bijvoorbeeld de Rooms-Katholieke kerkgemeenschap de Parochiële Caritas Instelling. Dit is een organisatie die voortkomt uit het armenbestuur in de tijden van grote sociale nood in ons land. De gemeente moet ervoor te waken dat het bijzondere bijstandsbeleid / minimabeleid een dusdanig niveau behoudt, dat inwoners slechts in uitzonderingsgevallen van de kerkelijke voorzieningen gebruik hoeven te maken.

3.5.2 Te realiseren

Contract Sportservice West-Friesland:

De gemeente heeft tot en met 2008 een contract met Sportservice. In 2008 wordt beoordeeld of het contract wordt verlengd.

Seniorenfitness

Uitbreiding naar meerdere kernen, bijvoorbeeld in Obdam. De kosten hiervoor worden per kern ingeschat op € 4.000 per jaar met daarnaast een eenmalige aanschaf van apparatuur ter waarde van circa € 8.000.

Esdégé-Reigersdaal:

“Meedoen” is het uitgangspunt van de Wmo. Dat geldt voor alle inwoners, dus ook voor de bewoners van het begeleid wonen-complex. In overleg met Esdégé-Reigersdaal wordt bekeken op welke wijze de bewoners een rol kunnen vervullen in de maatschappij. De kosten bestaan uit “aardigheidjes” voor de deelnemers. Een financiële vergoeding is niet aan de orde.

Combinatie van vervoersvormen

De gemeente gaat onderzoeken of er mogelijkheden zijn om tot een combinatie te komen van twee of meer van de vervoersvormen.

3.5.3 Algemene aandachtspunten

“Aanpasbaar bouwen” is een voorbeeld van een terrein waarop de gemeente belangwekkende resultaten kan boeken. Beleid hiertoe dient in samenspraak met zorginstellingen, woningcorporaties en/of projectontwikkelaars ontwikkeld te worden. Echter ook burgerinitiatieven voor het ontwikkelen van een groepswoning voor personen met specifieke ziektebeelden, dienen positief tegemoet getreden te worden.

Collectieve voorzieningen (bijvoorbeeld dorpshuizen) zijn van groot belang, zeker ook voor de kleine kernen. Het streven van de gemeente is erop gericht de aanwezige collectieve voorzieningen zoveel mogelijk te behouden en bij toekomstige bouwplannen aandacht te hebben voor collectieve voorzieningen.

Laaggeletterden zijn visueel ingesteld. Voor de toegankelijkheid van openbare ruimten dient daarmee rekening worden gehouden door de bewegwijzering daarop aan te passen; korte woorden, duidelijk leesbare letters en – indien mogelijk – pictogrammen.

2.12 Voorzieningen om zo lang mogelijk zelfstandig te kunnen functioneren

Mensen met een beperking, een chronisch, psychisch of psychosociaal probleem, hebben voorzieningen nodig om zelfstandig te kunnen functioneren en deel te nemen aan het maatschappelijke verkeer. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om woonvoorzieningen, sportrolstoelen, begeleiding bij zelfstandig wonen, maaltijdvoorziening, vervoersvoorzieningen of klussendiensten.

Daarnaast kan een integraal gemeentelijk beleid bij woningbouw deze doelgroepen ondersteunen. Hierbij kan het gaan om de keuze van de locatie van aangepaste woningen en aanpasbaar gebouwde woningen, renovatie, nieuwbouw, levensloopbestendig bouwen of een mix van woningen voor jong en oud. Er is dan speciale aandacht nodig voor de infrastructuur (zorgsteunpunt, bushalte, supermarkt, geldautomaat e.d.).

3.6.1. Huidig aanbod

Indicatie van voorzieningen

Het indiceren van voorzieningen is in de meeste gevallen uitbesteed aan anderen. De gemeente heeft contracten afgesloten met het CIZ (huishoudelijke hulp), Trompetter en Van Eden (voorzieningen) en de GGD (psychosociale hulpvragen). Eenvoudige hulpvragen voor huishoudelijke hulp worden overigens door de afdeling Sociale zaken zelf geïndiceerd.

Betaalbare voorzieningen

De gemeente probeert de eigen bijdragen zoveel mogelijk te beperken. In het Wmo-besluit is vastgelegd, dat voor slechts enkele voorzieningen die de gemeente aanbiedt, de inwoners een eigen bijdrage verschuldigd zijn (voorbeelden zijn huishoudelijke hulp en de OV-taxi).

WonenPlus / Help een handje

Bij de WonenPlus-loketten en Help een handje kunnen inwoners van de gemeente terecht om klusjes die zij zelf niet meer kunnen doen, of een rit naar het ziekenhuis door een vrijwilliger te laten doen.

Huishoudelijke hulp

Met de mogelijkheid om een beroep te doen op huishoudelijke hulp wordt het zelfstandig functioneren bevorderd. De gemeente heeft samen met de regiogemeenten de huishoudelijke hulp Europees aanbesteed, waardoor cliënten uit acht zorgaanbieders kunnen kiezen. Ook is het mogelijk een persoonsgebonden budget aan te vragen. Voor huishoudelijke hulp wordt op jaarbasis een bedrag betaald van circa € 1.200.000.

3.6.2. Te realiseren

Indicatiestelling

De afdeling Sociale zaken zal in de toekomst zelf ook de wat zwaardere zaken gaan indiceren. Dat werkt niet alleen sneller, maar ook kostenbesparend. De medewerkers zullen daartoe opgeleid moeten worden. Indicatiestelling door de gemeente zelf dient uiteraard ook objectief en transparant plaats te vinden.

Algemene voorzieningen

Om het voorzieningenniveau op een goed peil te kunnen handhaven is het beleid erop gericht meer "algemene voorzieningen" te verstrekken. Kenmerk hiervan is, dat de gemeente deze voorzieningen organiseert, inkoop en ter beschikking stelt, los van of vooruitlopend op individuele aanvragen. Het betreft een nieuw type voorziening waaraan de komende jaren invulling zal worden gegeven. Met een minimum aan procedures kunnen deze algemene voorzieningen vervolgens voor korte perioden worden aangeboden.

Starters op de woningmarkt

Starters op de woningmarkt verdienen speciale aandacht. Naast het bouwen van goede en betaalbare woningen, wordt het instrument van de starterslening ingezet

Woonvisie

De gemeente zal een woonvisie ontwikkelen over de invulling van levensloopbestendige woningen, mantelzorg en de combinatie van wonen en zorg. Hierbij is het uitgangspunt dat mensen zo lang mogelijk zelfstandig wonen.

3.6.3. Aandachtspunten

Bij nieuwbouwplannen moet aandacht zijn voor een combinatie van woonvormen. Een mix van woonvormen bevordert de deelname aan het maatschappelijke verkeer en de leefbaarheid in de buurt. Alvorens wordt overgegaan tot het realiseren van woonvormen voor bepaalde categorieën ziekten, dient goed onderzocht te worden in hoeverre daar behoefte aan bestaat en of er een goede mix ontstaat in de wijken.

2.13 Aanbod maatschappelijke opvang

Onder Maatschappelijke opvang verstaan we activiteiten voor personen die door een of meerdere problemen, al dan niet gedwongen, de thuissituatie hebben verlaten en niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving. Bij deze activiteiten moet gedacht worden aan het tijdelijk bieden van onderdak, begeleiding, informatie en advies.

Het kan hierbij gaan om de verbetering van de positie en het vergroten van maatschappelijke participatie van mensen die woonoverlast en/of door schulden hun huis uitgezet worden. Ook het verbeteren van de opvang van ex-gedetineerden en ex-psychiatrische patiënten met een groot risico op terugval behoort tot deze activiteiten.

Vrouwenopvang bestaat uit het tijdelijk bieden van onderdak, begeleiding, informatie en advies. Het gaat hierbij om vrouwen die, al dan niet gedwongen, de thuissituatie hebben verlaten in verband met problemen van relationele aard of geweld.

Meerdere organisaties houden zich bezig met de aanpak van huiselijk geweld. De gemeente heeft de verantwoordelijkheid om zorg te dragen voor een sluitende aanpak. Deze aanpak vereist samenwerking en afstemming met verschillende organisaties, zoals politie, Openbaar Ministerie en de hulpverleningsinstanties. In deze structuur past een goed bereikbaar, duidelijk herkenbaar en laagdrempelig Advies en Steunpunt voor Huiselijk Geweld (ASHG). Het ASHG is gevestigd bij DNO crisisopvang in Hoorn.

Om praktische redenen (schaalgrootte van de gemeente, doelgroep), alsook om de meerwaarde die dit heeft, wordt dit beleidsterrein regionaal vormgegeven. Door middel van concrete afspraken met regionale organisaties, wordt geprobeerd zoveel mogelijk de lokale invloed te behouden.

Regionaal vindt op dit moment overigens een toekomstverkenning plaats. De gemeenten hebben afgesproken te willen komen tot eenduidige afspraken met betrekking tot subsidiëring aan regionaal werkende instellingen. Dat kan inhouden dat verschillende organisaties met elkaar moeten gaan samenwerken (of eventueel samen zullen gaan) door de overlap in werkzaamheden.

De afspraken zullen zo veel mogelijk worden gemaakt op basis van een inkooprelatie in plaats van op basis van een subsidierelatie.

2.14 **Bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ)**

De gemeenten in West-Friesland hebben in 2005 de regierol opgepakt en met de OGGZ-partijen het "Convenant Openbare Geestelijke Gezondheidszorg West-Friesland" afgesloten. In dit convenant zijn de missie, visie en de werkwijze van samenwerken geformuleerd. Onze missie is "sociale uitsluiting en isolement van sociaal kwetsbare mensen te voorkomen en participatie in de samenleving te bevorderen". Daarnaast willen we "maatschappelijke overlast en onrust verminderen en huiselijk geweld voorkomen, bestrijden en de gevolgen ervan te beperken". Om de beoogde samenwerking vorm te geven is een beleidsbepalende stuurgroep en een beleidsvoorbereidend en afstemmend Platform OGGZ gevormd. In dit platform zijn de belangrijkste ketenpartners in de OGGZ vertegenwoordigd. Terugkoppeling vindt plaats in het portefeuillehouderoverleg Madivo. Recentelijk is in regionaal verband een nota opgesteld waarin de volgende onderwerpen als prioriteit zijn aangemerkt:

- ∖ Jeugd in de knel;
- ∖ Mensen met psychiatrische en/of psychosociale problematiek in de wijk;
- ∖ Vereenzaamde en dementerende ouderen.

De zorg op deze terreinen moet in samenhang worden geboden, zodat duidelijk wordt waar hiaten en overlap zijn.

3.8.1. Huidig aanbod

Meldpunt Vangnet en Advies

Het meldpunt biedt (regionaal) hulpverlening aan cliënten die overlast veroorzaken of zich in een zorgwekkende situatie bevinden, en niet uit zichzelf een hulpvraag stellen. Het meldpunt streeft ernaar om cliënten naar de meest passende hulpverleningsinstantie te begeleiden.

3.8.2. Te realiseren

Eenzaamheidsbestrijding

WonenPlus kan in samenwerking met de ouderenadviseur van Stichting Welzijn Ouderen een rol vervullen in het kader van eenzaamheidspreventie. Hiertoe moet samenwerking te worden gezocht met bijvoorbeeld "De Zonnebloem".

Rampenplan

Psychosociale hulpverlening bij rampen staat buiten dit beleidsterrein.

De kerken hebben aangegeven, dat veel inwoners bij bepaalde gebeurtenissen (Nieuwjaarsbrand Volendam, Vuurwerkramp Enschede) behoefte hebben aan geestelijke bijstand op het moment van eerste opvang. Het lijkt zinvol dit in het gemeentelijke rampenplan op te nemen.

3.8.3. Aandachtspunten

Extramuralisatie legt een grote druk op gemeenten. Mensen met een beperking, met name een verstandelijke of psychiatrische beperking, verhuizen steeds vaker van grote instellingen naar kleinschaliger woonvoorzieningen in de wijk.

Bij het opzetten van bouwplannen dient dus aandacht te zijn voor beschermd wonen projecten. Initiatieven die vanuit de samenleving worden aangedragen (bijvoorbeeld een project begeleid wonen voor dementerenden in Zuidermeer) dienen open tegemoet te worden getreden.

Om praktische redenen (schaalgrootte van de gemeente, doelgroep), alsook om de meerwaarde die dit heeft, wordt dit beleidsterrein regionaal vormgegeven. Door middel van concrete afspraken met regionale organisaties, wordt geprobeerd zoveel mogelijk de lokale invloed te behouden.

2.15 **Bevorderen van verslavingsbeleid**

Bij de bevordering van verslavingsbeleid gaat het om hulp aan verslaafden, het voorkomen van verslavingsproblemen en het bestrijden van overlast door verslaving.

3.9.1. Huidig aanbod

Brijder Verslavingszorg

Brijder probeert te voorkomen dat mensen vanwege middelengebruik of verslavingsgedrag in de problemen komen. Hulp is erop gericht hen in staat te stellen zo zelfstandig mogelijk te functioneren. Er wordt voor de cliënt passende hulp gezocht.

Meldpunt Vangnet en Advies

Het meldpunt biedt (regionaal) hulpverlening aan cliënten die overlast veroorzaken of zich in een zorgwekkende situatie bevinden en niet uit zichzelf een hulpvraag stellen. Het meldpunt streeft ernaar om cliënten naar de meest passende hulpverleningsinstantie te begeleiden.

Om praktische redenen (schaalgrootte van de gemeente, doelgroep), alsook om de meerwaarde die dit heeft, wordt dit beleidsterrein regionaal vormgegeven. Door middel van concrete afspraken met regionale organisaties, wordt geprobeerd zoveel mogelijk de lokale invloed te behouden.

3 Financieel kader en planning

3.1 Financieel kader

De gemeente ontvangt via de algemene uitkering middelen voor uitvoering van de Wmo-taken, die voorheen werden uitgevoerd op grond van de Welzijnswet, de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten en de Wet voorzieningen gehandicapten. Hieronder vallen bijvoorbeeld de kosten voor de huishoudelijke hulp en de subsidieregelingen. Ook ontvangt de gemeente een uitvoeringsbudget ter dekking van de uitvoeringskosten.

De gemeente krijgt echter geen extra middelen voor de financiering van andere nieuwe taken in het kader van de Wmo, zoals de ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers.

Het is dus zaak weloverwogen en goed doordacht te werk te gaan bij het vaststellen van nieuw beleid. Soms zal het nieuwe beleid, vanwege een clustering van taken en een grotere efficiency, kostenbesparend kunnen werken. Waar nodig, zal echter geld vrijgemaakt moeten worden.

Het Wmo-budget dat in het gemeentefonds wordt ontvangen, is geen geormerkt geld. Ten behoeve van het invoeringsjaar 2007 was in het gemeentefonds wel een overzicht / verdeling opgenomen van de bedragen die de gemeente ontvangt voor de verschillende taken die zij heeft in het kader van de Wmo.

In de septembercirculaire van 2007 – bedoeld voor het jaar 2008 – is die verdeling niet meer opgenomen. Uit deze circulaire blijkt dat het Wmo-budget van de gemeente Koggenland in 2008 vanwege “herverdeeleffecten” circa € 27.500 lager is dan in 2007. In 2009 loopt dit tekort op tot circa € 55.000 en in 2010 tot circa € 84.000. Dit is een “structureel” tekort en benadrukt nogmaals het belang om weloverwogen keuzes te maken.

3.2 Overzicht beleidvoornemens, kosten en planning

In het volgende schema geven we een samenvatting van de beleidvoornemens met daarbij als dat mogelijk is, een indicatie van het tijdsfad en de kosten die met het voornemen gemoeid zijn. De eerste drie kolommen zijn veelal ingevuld, de kostentabel in veel gevallen nog niet. De kosten zijn immers pas bekend als de beleidvoornemens zijn uitgewerkt. Ook is de laatste kolom niet ingevuld als nieuwe beleidvoornemens momenteel al worden uitgewerkt en de kosten die daarmee gemoeid zijn, al zijn vrijgemaakt.

1 – Het bevorderen van de sociale samenhang en leefbaarheid			
Onderwerp	Afdeling	Tijdpad	Kosten
Dorpsservicepunt Berkhout	Welzijn / Grondgebied	Opening 2008	2008 geen 2009 € 95.000
Wijksteunpunt en zorgcomplex Obdam	Welzijn/ Grondgebied	loopt	
Verbouw Dorpshuis Obdam	Welzijn / Grondgebied	loopt	
Verbouw Dorpshuis Grosthuisen	Welzijn / Grondgebied	loopt	
Dorpshuis Zuidermeer	Welzijn / Grondgebied	loopt	
Opslagruimte Oudendijk	Welzijn / Grondgebied	loopt	
Aanstellen wijkagent	Bestuurszaken	Onderzoek in 2008	nog niet bekend
Aanstellen toezichthouders	Bestuurszaken	Zodra wetgeving het toelaat	nog niet bekend
Brede School Ursem	Welzijn / Grondgebied	loopt	
Extra veld RK EDO	Ruimte en Groen	loopt	
Verbetering veld St. George	Ruimte en Groen	loopt	
Verplaatsing sc Dynamo	Grondgebied / Ruimte en Groen	loopt	
Laaggeletterdheid	Welzijn / Sociale Zaken	2 ^e halfjaar 2008	
Reorganisatie Opbouwwerk	Welzijn	1 ^e halfjaar 2008	kostenbesparend
			Totaal € 95.000

2 – Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen en ouders			
Onderwerp	Afdeling	Tijdpad	Kosten
Weerbaarheid	Welzijn	1 ^e kwartaal 2008	€ 8.700 per jaar, is al begroot
Handhaven regelgeving	Welzijn / Bestuurszaken	1 ^e kwartaal 2008	geen extra kosten
Zorgstructuur	Welzijn	2008	jaarlijks € 9.100, is al begroot
Elektronisch kinddossier	Welzijn	vanaf 2008 (gebeurt landelijk)	nog niet bekend
Casemanagement	Welzijn	2008	geen extra kosten
Opvoedingsonder- steuning (Centrum Jeugd en gezin)	Welzijn	2008	€ 16.500
Jongerenparticipatie	Welzijn	2008	PM
VVE	Welzijn	2009	
Overleg huisartsen	Welzijn	Inmiddels opgestart in 3 ^e kwartaal 2007	Geen
Speerpunten Lokaal gezondheidsbeleid	Welzijn	4 ^e kwartaal 2007	€ 15.000 Is al begroot
			€ 16.500

3 – Informatie, advies en cliëntondersteuning			
Onderwerp	Afdeling	Tijdpad	Kosten
Project dienstverlening	Welzijn / Middelen	loopt	
Promotie WonenPlus	Welzijn	1 ^e kwartaal 2008	
Training WonenPlus	Welzijn	1 ^e kwartaal 2008	€ 2.500

Pluspakket WonenPlus	Welzijn	2008 en 2009	€ 10.000 per jaar
Aansturing ouderen en jongerenwerk	Welzijn	2008	kostenbesparend
Informatiepakket	Bestuurszaken	loopt	
			Totaal € 12.500

4 – Het ondersteunen van mantelzorgers			
Onderwerp	Afdeling	Tijdpad	Kosten
Presentatie instellingen	Welzijn	2008	geen
Randvoorwaarden mantelzorgtaken	Welzijn / Sociale Zaken	2 ^e halfjaar 2008	geen
Inkopen kindplaatsen	Welzijn	2009	
Samenwerking Sociale Zaken	Welzijn / Sociale Zaken	2009	geen
Subsidieverstrekking evenementen	Welzijn	2008	€ 2.500
Arbeidsvoorwaarden	Personeel en org.	2008	
Vroegsignalering	Welzijn	2 ^e halfjaar 2008	geen
Ondersteuningsplan mantelzorgers	Welzijn	2 ^e halfjaar 2008	
Vouchers mantelzorgers	Welzijn	2009	
Financiering Mantelzorgmakelaar	Welzijn	2008	€ 5.000
Vrijwilligerscentrale	Welzijn	2008	is al begroot
Waardering Vrijwilligers	Welzijn	1 ^e helft 2008	is al begroot
Subsidieverordening	Welzijn	1 ^e halfjaar 2008	geen

Burenhulpcentrale	Welzijn	2 ^e halfjaar 2008	
Bewustwording mantelzorgers	Welzijn / Communicatie	2 ^e halfjaar 2008	
Aanpak laaggeletterdheid	Welzijn / Sociale Zaken	2 ^e halfjaar 2008	
Mantelzorgsalon	Welzijn	2009	
Alzheimercafé	Welzijn	2009	
Inloopavonden	Welzijn	2008	
			Totaal € 7.500

5 – Bevorderen deelname aan maatschappelijk verkeer en zelfstandig functioneren

Onderwerp	Afdeling	Tijdpad	Kosten
Seniorenfitness	Welzijn	start 1 ^e halfjaar 2008	is al begroot
Esdégé Reigersdaal	Welzijn / Ruimte en Groen	2008	€ 2.500
Combinatie Vervoersvormen	Welzijn / Ruimte en Groen	2008	kostenbesparend
			Totaal € 2.500

6 – Voorzieningen voor mensen met beperking, chronisch psychisch of psychosociaal probleem

Onderwerp	Afdeling	Tijdpad	Kosten
Indiceren	Sociale Zaken	2008	
Algemene voorzieningen	Sociale Zaken	2009	kostenbesparend
Starters woningmarkt	Wonen en Ontwikkeling	2008	
Woonvisie (uitwerking structuurplan)	Wonen en Ontwikkeling	2008	€ 100.000, is al begroot

7 – Aanbod maatschappelijke opvang			
Onderwerp	Afdeling	Tijdpad	Kosten
Eenzaamheid- bestrijding	Welzijn	2 ^e halfjaar 2008	
Rampenplan	Bestuurzaken	2008	

Algemeen			
Onderwerp	Afdeling	Tijdpad	Kosten
Regionaal Subsidiekader	Welzijn	Eind 2007	Geen / kostenbesparend

Bijlage

1. Wetsartikelen

Art. 3.

1. De gemeenteraad stelt één of meer plannen vast die richting geven aan de door de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders te nemen beslissingen betreffende maatschappelijke ondersteuning.
2. De gemeenteraad stelt het plan telkens voor een periode van ten hoogste vier jaren vast. Het plan kan tussentijds gewijzigd worden.
3. Het plan bevat de hoofdzaken van het door de gemeente te voeren beleid betreffende maatschappelijke ondersteuning.

4. In het plan wordt in ieder geval aangegeven:

- a.* wat de gemeentelijke doelstellingen zijn op de verschillende in artikel 1, eerste lid, onderdeel *g*, genoemde onderdelen van maatschappelijke ondersteuning;
- b.* hoe het samenhangende beleid betreffende maatschappelijke ondersteuning zal worden uitgevoerd en welke acties in de door het plan bestreken periode zullen worden ondernomen;
- c.* welke resultaten de gemeente in de door het plan bestreken periode wenst te behalen;
- d.* welke maatregelen de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders nemen om de kwaliteit te borgen van de wijze waarop de maatschappelijke ondersteuning wordt uitgevoerd;
- e.* welke maatregelen de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders nemen om voor degene aan wie maatschappelijke ondersteuning als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel *g*, onder 2°, 5° en 6°, wordt verleend keuzevrijheid te bieden met betrekking tot de activiteiten van maatschappelijke ondersteuning;
- f.* op welke wijze de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders zich hebben vergewist van de behoeften van kleine doelgroepen.

Art. 1.

1. In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:
 - a.* Onze Minister: Onze Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport;
 - b.* mantelzorg: langdurige zorg die niet in het kader van een hulpverlenend beroep wordt geboden aan een hulpbehoevende door personen uit diens directe omgeving, waarbij zorgverlening rechtstreeks voortvloeit uit de sociale relatie en de gebruikelijke zorg van huisgenoten voor elkaar overstijgt;
 - c.* maatschappelijke opvang: het tijdelijk bieden van onderdak, begeleiding, informatie en advies aan personen die, door één of meer problemen, al dan niet gedwongen de thuissituatie hebben verlaten en niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving;
 - d.* vrouwenopvang: het tijdelijk bieden van onderdak en begeleiding aan vrouwen die, al dan niet gedwongen, de thuissituatie hebben verlaten in verband met problemen van relationele aard of geweld;
 - e.* openbare geestelijke gezondheidszorg: het signaleren en bestrijden van risicofactoren op het gebied van de openbare geestelijke gezondheidszorg, het bereiken en begeleiden van kwetsbare personen en risicogroepen, het functioneren als meldpunt voor signalen van crisis of dreiging van crisis bij kwetsbare personen en risicogroepen en het tot stand brengen van afspraken tussen betrokken organisaties over de uitvoering van de openbare geestelijke gezondheidszorg;
 - f.* verslavingsbeleid: maatschappelijke zorg gericht op verslaafden, alle individuele geneeskundige

verslavingszorg daaronder niet begrepen, en preventie van verslavingsproblemen, met inbegrip van activiteiten in het kader van de bestrijding van overlast door verslaving;

g. maatschappelijke ondersteuning:

1°. het bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten;
2°. op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden;

3°. het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning;

4°. het ondersteunen van mantelzorgers, daar onder begrepen steun bij het vinden van adequate oplossingen indien zij hun taken tijdelijk niet kunnen waarnemen, alsmede het ondersteunen van vrijwilligers;

5°. het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijke verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem;

6°. het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en aan mensen met een psychosociaal probleem ten behoeve van het behouden en het bevorderen van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijke verkeer;

7°. het bieden van maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang en het voeren van beleid ter bestrijding van geweld dat door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer is gepleegd;

8°. het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg, met uitzondering van het bieden van psychosociale hulp bij rampen;

9°. het bevorderen van verslavingsbeleid;

h. huishoudelijke verzorging: het ondersteunen bij of het overnemen van activiteiten op het gebied van het verzorgen van het huishouden van een persoon dan wel van de leefeenheid waartoe een persoon behoort;

i. steunfunctiewerk: activiteiten die het uitvoeren of voorbereiden daarvan ondersteunen van het door de gemeente te voeren beleid betreffende maatschappelijke ondersteuning.

2. Overzicht en inhoud van de negen prestatievelden

Prestatieveld 1 (paragraaf 3.1)

Het bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten.

De overheid wil met de Wmo bereiken dat mensen anders met elkaar omgaan. Mensen moeten zich meer bij elkaar betrokken gaan voelen zodat zij eerder geneigd zijn elkaar te helpen. Leefbaarheid laat zich definiëren als: het wonen in een prettige en veilige omgeving, met de mogelijkheid om (thuis of in de buurt) gebruik te kunnen maken van (eenvoudige) zorg-, welzijns- en gemaksdiensten.

Om de leefbare woonomgeving zodanig te in te richten dat het de sociale samenhang bevordert, is niet alleen de inzet van de gemeente en de door de gemeente gefinancierde professionele organisaties van belang. Ook, en met name, gaat het om de inzet van de bewoners zelf. Het ligt dan ook voor de hand dat de gemeente bij de uitwerking van dit beleidsterrein aansluit bij initiatieven van de bewoners, of dergelijke initiatieven stimuleert. Dit om ervoor te zorgen dat de voorzieningen zo optimaal mogelijk aansluiten bij de wensen en behoeften van de bewoners.

Er zijn vele manieren waarop de gemeenten de sociale samenhang kan bevorderen. Zorgen voor aantrekkelijke plekken waar burgers elkaar kunnen ontmoeten is daar een voorbeeld van. Een wijkcentrum waar verschillende zorg- en welzijnsfuncties worden gecombineerd, maakt het bijvoorbeeld mogelijk dat verschillende groepen elkaar regelmatig tegenkomen. Ook een dorps huis is in dat kader een goed voorbeeld.

Verder kan ook sport een belangrijke rol spelen bij het bereiken van de doelstellingen op dit beleidsterrein en dient daarom door de gemeente bevorderd en ondersteund te worden.

Het bevorderen van sociale samenhang en leefbaarheid raakt ook andere sectoren als wonen, ruimtelijke ordening, integratiebeleid, veiligheid en economie.

Enkele voorbeelden:

- √ Een buurtwinkel waar bewoners elkaar spreken. Wanneer een winkel of postkantoor sluit valt er voor bewoners vaak meer weg dan alleen de plaats waar men een brood of postzegels koopt. Wanneer dit gat niet opgevuld wordt, kan het ertoe leiden dat er, bij met name ouderen, dingen mis gaan waardoor zij niet langer in hun eigen huis willen blijven wonen.
- √ Een verzorgingshuis waar een open inloop is voor gezamenlijk koffiedrinken of waar ook de buurtbewoners kunnen komen eten
- √ De hulpverlening door Wonen Plus

Relatie tot overige prestatievelden:

Sociale samenhang en leefbaarheid, samengevat onder de term "civil society", is de kern van de Wmo. Daar ligt de basis voor het realiseren van resultaten op vrijwel alle overige prestatievelden. Door de onderlinge samenhang en betrokkenheid te versterken, ontstaat draagvlak om invulling te geven aan het primaire beroep op vrijwilligerswerk. Dat gaat immers vooraf aan professionele ondersteuning op velerlei terreinen.

Prestatieveld 2 (paragraaf 3.2)

Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden.

Dit prestatieveld heeft betrekking op de in de gemeente wonende jeugdigen – en in voorkomende gevallen hun ouders – bij wie sprake is van een verhoogd risico als het gaat om ontwikkelingsachterstand, schooluitval of criminaliteit, maar voor wie zorg op grond van de Wet op de jeugdzorg niet nodig is of voorkomen kan worden.

Dit beleidsterrein geldt als aanvulling op in andere wetgeving, zoals de Wet collectieve preventie volksgezondheid (Wcpv) en de Leerplichtwet, vastgelegde taken. De Wmo richt zich vooral op het voorkomen van problemen. Door al in een vroeg stadium hulp te bieden (als de problemen slechts nog dreigen) kan erger worden voorkomen.

Van belang is:

- Toeleiding tot het hulpaanbod, zoals vroeg- en voorschoolse educatie, onderwijsachterstands- en HALT-voorzieningen;
- Pedagogische hulp (het bieden van opvoedingsondersteuning aan ouders en gezinnen waar problemen zijn of dreigen te ontstaan) en schoolmaatschappelijk werk;
- 'Coördinatie van zorg' betreft het afstemmen en zo mogelijk bundelen van zorg in het geval dat meerdere hulpsoorten nodig zijn om een jeugdige of gezin te ondersteunen voor zover deze niet reeds onder de Wcpv (basistaken jeugdgezondheidszorg) is gebracht

Enkele voorbeelden zijn: peuterspeelzaalwerk/kinderopvang, jeugdgezondheidszorg, Jeugd- en jongerenwerk (o.a. jeugdhonken)

Relatie tot overige prestatievelden:

Om op te groeien tot een zelfstandige, volwassen en verantwoordelijk burger is een veilige leefomgeving een voorwaarde; hier ligt de link naar prestatieveld 1.

De relatie met prestatieveld 3 zit hem in het voorlichting geven over:

- ∖ De effecten van gedrag op anderen;
- ∖ Het omgaan met moeilijke situaties (druk, agressie, uitgaan);
- ∖ De taak van hulpverlenende instanties, en
- ∖ Het aanbieden van laagdrempelige voorzieningen.

Uiteraard delen jongeren mee in de algemene voorzieningen die in de gemeente voorhanden zijn. Voorbeelden die vallen onder prestatieveld 5 zijn bijvoorbeeld de gezondheidszorg, het vervoer en de gemeenschapsvoorzieningen.

Problematiek met handicaps, huiselijk geweld, geestelijke gezondheid, huisvesting en verslaving komt ook bij jongeren voor. Daarmee liggen relaties naar de prestatievelden 6, 7, 8 en 9.

Prestatieveld 3 (paragraaf 3.3)

Het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning

Soms heeft iemand hulp nodig om een keuze te maken of een probleem op te lossen. Voor de burgers moet helder zijn welke voorzieningen er zijn en waar ze te krijgen zijn. Dat vergt adequate informatievoorziening en cliëntondersteuning voor die cliënten die moeite hebben hun weg te vinden.

Hierbij is de 'één loket gedachte' van belang: een burger dient zich in principe niet vaker dan één maal tot de gemeente behoeven te wenden om over het gehele scala van voorzieningen de nodige informatie te verkrijgen. Daarbij dient de gemeente zich niet te beperken tot die voorzieningen waar zij zelf 'over gaat', maar ook informatie te geven over relevante aanpalende terreinen, zoals zorg en wonen.

Onder 'cliëntondersteuning' wordt verstaan de ondersteuning van een cliënt bij het maken van een keuze of het oplossen van een probleem. Het heeft tot doel de zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie te bevorderen. Cliëntondersteuning gaat een stap verder dan informatie en advies en richt zich op mensen die voor een vraag of een situatie staan die zodanig complex is dat de betreffende persoon het zelf en met zijn omgeving niet op kan lossen.

Enkele voorbeelden:

- \ Het Wmo loket;
- \ Ouderenadvisering.

Relatie tot overige prestatievelden:

Het verstrekken van informatie en advies strekt zich uit over het totale gemeentelijk beleid. Hier ligt dus een relatie met alle prestatievelden. Met name binnen de *backoffice* vindt overleg en afstemming met de verschillende afdelingen en instellingen plaats.

Prestatieveld 4 (paragraaf 3.4)

Het ondersteunen van mantelzorgers, daaronder begrepen steun bij het vinden van adequate oplossingen indien zij hun taken tijdelijk niet meer kunnen waarnemen, alsmede het ondersteunen van vrijwilligers

Mantelzorg

Mantelzorg is langdurige zorg die niet in het kader van een hulpverlenend beroep wordt geboden aan een hulpbehoevende door personen uit diens directe omgeving, waarbij zorgverlening rechtstreeks voortvloeit uit de sociale relatie en de gebruikelijke zorg van huisgenoten voor elkaar overstijgt.

De mantelzorger is geen vrijwilliger die in vrijheid een keuze maakt om een ander te helpen, maar iemand die zorg geeft omdat er een persoonlijke band is met degene die verzorgd wordt.

Mantelzorg is het fundament van de zorg.

Bij het verlenen van mantelzorg gaat het om het bieden van iets extra 's dat qua duur en qua intensiteit de geschetste 'normale gang van zaken' overstijgt. In deze definitie wordt uitgegaan van een zorgperiode van tenminste 3 maanden en een intensiteit van tenminste 8 uur per week.

Langdurige en intensieve zorgverlening gaat vaak gepaard met overbelasting en ontwrichting van de eigen leefsituatie.

Als richtlijn kan worden aangehouden dat 10% van de inwoners mantelzorger is.

Vrijwilligersbeleid

De vrijwillige inzet van burgers, zowel informeel en ongeorganiseerd (kleinschalig burgerinitiatief) als in georganiseerd verband (vrijwilligersorganisaties en bijvoorbeeld sport), vormt een onmisbaar deel van de 'civil society'. Met zijn vrijwillige inzet is de burger niet slechts consument van publieke diensten, maar hij levert actief een bijdrage. Hij geeft niet alleen zijn eigen 'meedoen' vorm, maar draagt ook bij aan het 'meedoen' van kwetsbare groepen. De motivatie van vrijwilligers is gebaseerd op de wil om te participeren, sociale contacten op te doen, te integreren, uit solidariteit of vanwege het nastreven van kwaliteit. Vrijwilligers hebben recht op een belastingvrije vergoeding.

Relatie tot overige prestatievelden:

De sociale samenhang en leefbaarheid uit prestatieveld 1 is gerelateerd aan vrijwilligerwerk. Hetzelfde geldt voor de deelname aan het maatschappelijke verkeer en het zelfstandig functioneren van personen met enigerlei beperking (prestatieveld 5). Het verstrekken van informatie en advies aan vrijwilligers en mantelzorgers zorgt voor de relatie met prestatieveld 3.

Prestatieveld 5 (paragraaf 3.5)

Het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijke verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem

Meedoen in de samenleving is niet voor iedereen even vanzelfsprekend. Ouderdom, handicap, psychische problemen of "moeilijkheden thuis" kunnen hindernissen opwerpen om volop mee te draaien in de maatschappij.

In dit prestatieveld wordt bedoeld op algemene maatregelen die ten goede kunnen komen aan iedereen. Het is dus niet bij uitsluiting gericht op mensen met een beperking, een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem. Wel is van belang dat er bij het nadenken over deze maatregelen nagedacht is over het gebruik door deze groepen, zodat niet achteraf blijkt dat zij bij het gebruik daarvan buiten de boot vallen.

Het gaat hier om een breed scala van maatregelen.

Wat betreft de deelname aan het maatschappelijk verkeer kan gedacht worden aan de toegankelijkheid van de woonomgeving en openbare ruimten. De deelname van mensen met een beperking aan het maatschappelijk verkeer zal bevorderd worden als zij zich met hun rolstoel, of met welk hulpmiddel dan ook, gemakkelijk kunnen bewegen in hun woonomgeving en toegang hebben tot alle openbare faciliteiten. Maar ook het –in samenspraak met sportverenigingen- organiseren van activiteiten met een sociaal-recreatief of sportief karakter zodat ook specifieke doelgroepen daaraan kunnen deelnemen, is een goed voorbeeld.

Het van te voren nadenken over de gebruiksmogelijkheden voor mensen met beperkingen noemen we 'inclusief beleid'.

Enkele voorbeelden:

- ∖ Aanpasbaar bouwen;
- ∖ Toegankelijkheid van openbare gebouwen;
- ∖ Huishoudelijke hulp.

Relatie tot andere prestatievelden:

Door het collectieve karakter van de voorzieningen die vanuit dit prestatieveld getroffen moeten worden is het nauw verwant met leefbaarheid, prestatieveld 1.

Door middel van het opzetten van bijvoorbeeld een rolstoelpool raakt dit prestatieveld ook prestatieveld 6.

Prestatieveld 6 (paragraaf 3.6)

Het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en aan mensen met een psychosociaal probleem ten behoeve van het behouden en het bevorderen van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijke verkeer

De voorzieningen zijn erop gericht ervoor te zorgen dat mensen zelfstandig kunnen functioneren en kunnen deelnemen aan het maatschappelijk verkeer.

Het gaat hier om individueel te verlenen voorzieningen, die aan de behoefte van het individu zijn aangepast. De gemeente is, met uitzondering van die voorzieningen waarvoor een zorgplicht geldt, geheel vrij om te bepalen welke concrete voorzieningen zij zal verlenen en welke niet.

Voorbeelden zijn woonvoorzieningen, sportrolstoelen, begeleiding bij zelfstandig wonen, dagbesteding voor ouderen, maaltijdvoorziening, vervoersvoorzieningen, klussendiensten enzovoorts.

Verder kan gedacht worden aan integraal gemeentelijk beleid bij woningbouw; de keuze van de locatie van aangepaste woningen en aanpasbaar gebouwde woningen, renovatie, nieuwbouw, levensloopbestendig bouwen, een mix van woningen voor jong en oud. Speciale aandacht is dan vereist voor de infrastructuur (zorgsteunpunt, bushalte, supermarkt, geldautomaat e.d.).

Enkele voorbeelden:

- √ Vervoersvoorzieningen;
- √ Woonzorgcombinaties.

Relatie tot overige prestatievelden:

Om tegemoet te komen aan de toenemende behoefte aan zorg zal een zwaarder beroep op mantelzorgers en vrijwilligers moeten worden gedaan. De bereidheid om zich vrijwillig in te zetten voor anderen hangt nauw samen met de mate waarin mensen zich tot elkaar betrokken voelen. Daarmee komen we op het terrein van de civil society, dus prestatieveld 1.

De gemeente is gehouden om cliënten te informeren, te adviseren en te ondersteunen bij hun zoektocht naar compensatie. Hieraan geeft de gemeente invulling volgens de beleidsvoornemens onder prestatieveld 3.

Op mantelzorgers wordt vaak een zware wissel wordt getrokken als het gaat om aanbieden van zorg. Voor het treffen van maatregelen waardoor overbelasting kan worden voorkomen (bijvoorbeeld respijtzorg) komen we op het terrein van prestatieveld 4.

Een acceptabele en haalbare uitvoering van de compensatieplicht brengt met zich mee dat in voorkomende gevallen een collectieve voorziening moet kunnen worden aangemerkt als voorliggend ten opzichte van een individuele voorziening. Dit brengt ons op het terrein van prestatieveld 5.

Prestatieveld 7 (paragraaf 3.7)

Het bieden van maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang en het voeren van beleid ter bestrijding van geweld dat door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer is gepleegd

Maatschappelijke opvang

Maatschappelijke opvang omvat activiteiten bestaande uit het tijdelijk bieden van onderdak, begeleiding, informatie en advies aan personen die, door een of meerdere problemen, al dan niet gedwongen de thuissituatie hebben verlaten en niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving.

Vrouwenopvang

Onder vrouwenopvang wordt begrepen het tijdelijk bieden van onderdak, begeleiding, informatie en advies aan vrouwen die, al dan niet gedwongen, de thuissituatie hebben verlaten in verband met problemen van relationele aard of geweld en het beleid ter bestrijding van huiselijk geweld.

Dit prestatieveld wordt, net als de prestatievelden 8 en 9, regionaal vormgegeven.

Uitwerking van deze prestatievelden vindt voornamelijk plaats in de gemeente Hoorn. Zij fungeert als centrumgemeente voor de gehele regio. Over diverse zaken vindt overigens wel overleg plaats met de (regio)gemeenten.

De reden dat deze prestatievelden (landelijk) voornamelijk door centrumgemeenten worden uitgevoerd is dat in plattelandsgemeenten deze problematiek relatief gering is (mede door migratie van deze doelgroepen naar grotere plaatsen). De relatieve onzichtbaarheid van de onderhavige problematiek levert vaak weinig draagvlak op voor de gevraagde investeringen. Bedacht moet echter worden dat ook in onze (kleine) gemeente deze problematiek zich voordoet, dat de gemeente hierin een wettelijke taak heeft en dat daaraan door de samenwerking aanmerkelijke beter en goedkoper vorm kan worden gegeven dan in eigen beheer. Door de kosten per inwoner om te slaan worden de kosten van de uitvoering op deze beleidsonderdelen voor alle deelnemende gemeenten tot een acceptabel niveau gereduceerd.

In de nota Lokaal gezondheidsbeleid zal de nadere uitwerking van deze prestatievelden aan de orde komen, alsmede de integratie binnen de WMO en de financiering ervan.

Prestatieveld 8 (paragraaf 3.8)

Het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ), met uitzondering van het bieden van psychosociale hulp bij rampen

Er is sprake van GGZ wanneer iemand in behandeling is bij de juiste hulpverleningsinstantie.

Er is sprake van OGGZ wanneer iemand door een opstapeling van problemen op psychisch, sociaal, lichamelijk en maatschappelijk vlak is afgegleden naar een situatie waarin hij /zij hulp weigert of niet in staat is hulp in te schakelen.

De gemeente faciliteert daartoe het team Vangnet & Advies.

OGGZ

De definitie van OGGZ van de Nationale Raad voor de Volksgezondheid luidt:

“OGGZ staat voor Openbare Geestelijke Gezondheidszorg en omvat alle activiteiten op het gebied van de geestelijke volksgezondheid, die worden uitgevoerd, niet op geleide van een vrijwillige, individuele hulpvraag. Het betreft zorg die geboden wordt aan sociaal kwetsbare mensen en hun omgeving. Onder zorg wordt verstaan preventie, advies, begeleiding, behandeling, opvang en verzorging”.

Feitelijk komt het neer op:

- √ Het signaleren en bestrijden van risicofactoren op het gebied van de openbare geestelijke gezondheidszorg;
- √ Het bereiken en begeleiden van kwetsbare personen en risicogroepen;
- √ Het functioneren als meldpunt voor signalen van crisis of dreiging van crisis bij kwetsbare personen en risicogroepen; en
- √ Het tot stand brengen van afspraken tussen betrokken organisaties over de uitvoering van de openbare geestelijke gezondheidszorg.

Dit prestatieveld wordt regionaal vormgegeven (zie toelichting bij prestatieveld 7).

Prestatieveld 9 (paragraaf 3.9)

Het bevorderen van verslavingsbeleid

Het betreft hier hulp aan verslaafden, het voorkómen van verslavingsproblemen en het bestrijden van overlast door verslaving.

Ook dit prestatieveld wordt regionaal vormgegeven (zie toelichting bij prestatieveld 7).

3. Overzicht van overlegvormen

Naam van het overleg	Doel van het overleg	Deelnemers	Frequentie overleg
Lokaal veiligheids-overleg	Bespreking overlast door jongeren	Burgemeester, Regio-control, jongerenwerkster, politie, medew. afd. Welzijn	1x per 5 weken
Regio leerplicht West-Friesland	Bespreking regionale zaken en casusbespreking	Westfrieese leerplichtambtenaren	1x per 2 maanden
Regio leerplicht Heerhugow./Alkmaar	Idem	Leerplichtambtenaren regio Alkmaar	2x per jaar
Stuurgroep sportservice West-Friesland	Evaluatie activiteiten en bespreking toekomstplannen	Opmeer, Medemblik, Drechterland en Koggenland	1 x per 2 maanden
Begeleidingscommissie aangepast sporten	Doorspreken stand van zaken en ontwikkelingen	Hoorn, Stede Broec, Drechterland en Koggenland.	2x per jaar
Madivo-overleg (ambtelijk)	Bespreking van zaken die regionale afstemming behoeven op het gebied van maatschappelijke dienstverlening en volksgezondheid	Ambtenaren van alle Westfrieese gemeenten	4 x per jaar
Projectleidersoverleg Wmo	Bespreken en afstemmen (regionaal) beleid	Projectleiders van alle Westfrieese gemeenten	1x per 2 maanden (opbouwfase)
Wmo-Adviesraad	Bespreking lokaal Beleid	Wmo Adviesraad, St. Welzijn Ouderen, medew. afd. Welzijn	1x per maand (opbouwfase)
WonenPlus	Bespreking gang van zaken WP	WP coördinator. SWOWF, lokale WP coördinatoren, medew. afd. Welzijn.	1x per 6 weken
Klankbordgroep	Bespreking gang van zaken m.b.t. algemeen ouderenbeleid	Wilgaerden, Omring, Woonschakel, coördinator WP SWOWF, lokale WP coördinatoren, ouderenwerkster, medew. afd. Welzijn	2 x per jaar

L.S.B.O. (Lokaal samenwerkende bonden van ouderen)	Afstemmingsoverleg	5 voorzitters van de lokale ouderenbonden, de wethouder en een medewerker afd. Welzijn	2x per jaar
Lokaal Gezondheidsbeleid	Overleg in verband met uitwerking lokaal gezondheidsbel.	Westfriese ambtenaren	1x per 2 á 3 maanden
Platform Leefstijl	Uitdiepen onderwerpen als basis voor lokaal gez.heids.bel.	Aantal Westriese ambtenaren, GGD, en afhankelijk v.h. onderwerp diverse deskundigen (bijv. Brijder, politie, Horeca).	1 x per 3 maanden
Huisartsen	Samenwerking gemeente en huisartsen	Afvaardiging huisartsen, wethouder, sectorhoofd BB, medew. afdeling Welzijn	2x per jaar
Vervoer (wordt binnenkort opgezet)	Afstemmen diverse vervoersvormen	Alle Westfriese gemeenten en waarschijnlijk de provincie	nog niet bekend
Werkgroep VVE	Probleem signalering bij jonge kinderen en bijdragen aan ontwikkelingskansen door problemen aan te pakken in samenwerking met partners	Kinderdagverblijven, Peuterspeelzalen, Consultatiebureau, Logopedisch Centr. Onderwijs Begeleidingsdienst, Basisonderwijs vm. Wester-Koggenland, medew. afd. Welzijn	3 á 4x per jaar. Het voortbestaan van deze werkgroep wordt momenteel gezien i.v.m. diverse ontwikkelingen.
Directiebestuur	Vormgeven aan lokaal onderwijsbeleid	Directies basisscholen, twee medewerkers. afd. Welzijn.	2x per jaar
9-ambtenarenoverleg jeugdbeleid	Bespreken en afstemmen van ontwikkelingen aangaande jeugdbeleid	Ambtenaren van alle Westfriese gemeenten	3 á 4 x per jaar
OOGO	Overleg inzake onderwijshuisvesting en de lokale educatieve agenda	Schoolbesturen, wethouder onderwijs, twee medewerkers afd. Welzijn.	2 x per jaar
Werkgroep Zorg	Regie over de diverse	Scholen, schoolarts,	4x per jaar

Obdam	zorgstructuren m.b.t. kinderen t/m eind van de basisschool	consultatiebureau, kinderdagverblijven, peuterspeelzalen, medew. gemeente.	
-------	--	--	--

4. Verklarende woordenlijst

Civil society:

Burgers zijn in actief in de samenleving. Zij behoren tot één of meer netwerken of verbanden. Denk daarbij aan werk, familie, sport, muziek, scholen, kerken, buurthuis enz. De civil society is de optelsom van al die organisaties en verbanden. Vrijwillige inzet vertegenwoordigt een enorm sociaal, economisch, democratisch en dienstverlenend kapitaal en is de hefboom voor een veerkrachtige lokale samenleving waarin zoveel mogelijk burgers participeren.

CVTM-gelden:

De gelden die gemeoid zijn met de Coördinatie vrijwillige thuiszorg en mantelzorg. Tot en met 2006 ondersteunden de zorgkantoren hiermee de mantelzorgondersteuning. In 2007 worden deze gelden betaalbaar gesteld aan de centrumgemeente (Hoorn), vanaf 2008 gaan de budgetten naar alle gemeenten.

Laaggeletterdheid:

Geletterdheid is de vaardigheid om gedrukte en geschreven informatie te gebruiken om te functioneren in de maatschappij, om persoonlijke doelstellingen te bereiken en de persoonlijke kennis en kunde te ontwikkelen. Geletterdheid omvat een scala van bekwaamheden.

Laaggeletterdheid is het onvermogen daartoe (definitie afkomstig uit "Taalkracht voor gemeenten").

NB: Vrij vertaald komt het erop neer dat iemand moeite heeft met lezen of schrijven, of dat helemaal niet kan. Volwaardig meedraaien in de maatschappij, thuis of op het werk is dan moeilijk. Landelijk gezien is één op de tien inwoners is laaggeletterd).

MEE Noordwest-Holland biedt informatie, advies en ondersteuning aan kinderen, jongeren, volwassenen en ouderen met een handicap, beperking of chronische ziekte. Ook ouders, familieleden, belangstellenden en verwijzers die iets willen weten over mensen met een beperking of die behoefte hebben aan een deskundig en kosteloos advies, kunnen bij MEE Noordwest-Holland terecht. Mee kan helpen bij vragen op het gebied van onderwijs, opvoeding, wonen, werken, sociale voorzieningen, inkomen, vervoer en vrije tijd. MEE informeert, helpt bij moeilijke afwegingen en wijst zondig de weg naar de juiste instanties. MEE is onafhankelijk van zorgaanbieders en andere instanties en dus alleen gericht op het belang van de cliënt. De diensten van MEE worden door de landelijke overheid betaald. De gemeente kan doorverwijzen.

MEE is gevestigd in Hoorn, Nieuwe Steen 36.

Regionaal Dienstencentrum:

Biedt hulp door middel van de inzet van vrijwilligers aan mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische handicap, dementerenden, mensen in de terminale fase en mensen met verlieservaring. Er wordt sociaal emotionele ondersteuning geboden, door samen met iemand tijd door te brengen en een band op te bouwen. De hulpverlening is gericht op het versterken en verbeteren van het welbevinden van de hulpvrager of het ontlasten en vervangen van de mantelzorger.

Het Dienstencentrum is gevestigd in Hoorn, Commandeur Ravenstraat 49 / 40.

Respijtzorg:

Een verzamelnaam voor diverse vormen van hulp die vrijwilligers of beroepskrachten verlenen met de bedoeling om tijdelijk de zorg van een mantelzorger over te nemen. Het voorkomt isolement

doordat de mantelzorgers de gelegenheid krijgt deel te nemen aan het maatschappelijk leven. Het gaat om vormen van zorg die zowel buitenshuis (dagopvang, logeerkamer) als thuis (oppas, toezicht, huishoudelijke hulp) worden geboden. Het kan een regelmatig (wekelijkse oppas) of een incidenteel (ten behoeve van een dagje uit of vakantie) karakter hebben.

Steunpunt Mantelzorg:

Het steunpunt geeft informatie, advies en emotionele zorg aan mantelzorgers. Zij hebben een doorverwijzende en bemiddelende rol en nemen veel regelwerk uit handen. Ook bieden zij een luisterend oor, lotgenotencontact en informatie over aanvraag en gebruik van hulpmiddelen. De steunpunten zijn landelijk georganiseerd in Mezzo. Het steunpunt mantelzorg wordt betaald vanuit de CVTM-gelden. De gemeente Hoorn ontvangt deze gelden voor de regio. Het regionale steunpunt is gevestigd in Hoorn, Nieuwe Steen 36.

Zorgboerderij:

Op een zorgboerderij kiest de agrariër er bewust voor om binnen het agrarische bedrijf ook te "zorgen" voor mensen met een beperking door hen mee te laten doen in het bedrijf. Dit kunnen mensen zijn met een lichamelijke en/of verstandelijke beperking, mensen met psycho-sociale klachten of met verslavingsproblematiek. De zorgvraag is divers. Dit kan een zinvolle, actieve en prettige dagbesteding zijn, of een plek om tot rust te komen. Ook een leerwerktraject behoort tot de mogelijkheden. Op deze manier dragen agrariërs bij om mensen een volwaardige plek te geven in de maatschappij. Ook draagt het aanbieden van dagbesteding aan bijvoorbeeld verslaafden bij aan het verminderen van overlast.